Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-hээ гарана | № 16 (13632) | 1972 оной январиин 15, суббото | Сэн 2 мүнгэн

КПСС-эй ОБКОМДО, БУРЯАДАЙ АССР-эй [МИН]ИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕТ БОЛОН ОБЛПРОФСОВЕДТЭ

[197]1 ондо мал ажалай продукци [е]хээр үйлэдбэрилэн гүрэндэ [ту]шаахын түлөө республикын [айма]гуудай хоорондо дэлгэрhэн социалис мүрысөөнэй дүн тухай

[19]71 ондо мал ажалай продукци ехээр үйлэдбэрилэн [гүрэн]дэ тушаахын түлөө республикын аймагуудай хоо[рондо] дэлгэрhэн социалис мүрысөөнэй дүн хаража КПСС-эй обкомой бюро, Буряадай АССР-эй Ми[нистрн]үүдэй Совет, облпрофсовет иигэжэ тогтообо:

[К]ПСС-эй обкомой, Буряадай АССР-эй Министрнүү[дэй С]оведэй болон облпрофсоведэй дамжуулгын Улаан [туг ба ...] мянган түхэриг мүнгэн шантайгаар **Хяагтын ай[магта]** барюулха. Тус аймагай колхоз, совхозууд гүрэндэ [...] тушааха түсэбөө 105 процент, hү—109 процент, [...]—101 процент, үндэгэ—138 процент дүүргэхэтээ[е ...], мяха худалдалгаяа 12 процентээр, hү—9 процен[тээр, ...]hoo—5 процентээр, үндэгэ—30 процентээр дээшэ[лүүл]эн байна. Мүн малайнь тоо толгойшье олошоржо, [мал а]жалай продукци 1970 онойхиhоо ехээр абтаа.

[...]0 түхэриг хоёрдохи мүнгэн шангые **Улаан-[Үдын] аймагта** барюулха. Эндэхи колхоз, совхозууд [...] тушааха түсэбөө 103 процент, hү—103 процент, [...]—104 процент, үндэгэ—143 процент дүүргэхэтээ[е], мяха абалгаяа 7 процентээр, hү—2 процентээр, [...]—4 процентээр, үндэгэ—16 процентээр дээшэлүүл[һэн б]айна.

[...]0 түхэригэй гурбадахи мүнгэн шангые **Кабанскын [айма]гта** барюулха. Энэ аймагай совхозууд [...]дэ мяха тушааха түсэбөө 9 процентээр, hү—3 про[центэ]эр, үндэгэ—56 процентээр үлүүлэн дүүргэhэн бай[на ...]ихэтэй хамта урзанда жэлэйхитэй жэшэхэдэ, [...] худалдалгаяа 14 процентээр, hү—1 процен[тээр], үндэгэ — 23 процентээр дээшэлүүлhэн байна. [...]үхэр малынь, гахайнуудынь яhала олошоруулаг[дан]а.

[М]ал ажалай продукци ехээр үйлэдбэрилэн гүрэндэ [тушаа]ха талаар Захааминай аймагай ажахынуудай hайн [ажал]и онсо тэмдэглэхэ.

[Т]ракторно-тараян ажалай бригадануудай социалис мүрысөөнэй дүн тухай

[1]971 ондо республикын колхоз, совхозуудай трактор[но б]олон тараян ажалай бригадануудай дунда дэлгэр[hэн с]оциалис мүрысөөнэй дүн хаража үзөөд, КПСС-эй [обком]ой бюро, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Со[вет, о]блпрофсовет тусхай тогтоол абаа.

[Э]нэ тогтоолой ёhoop доро дурсагдаhан тракторно-[тарая]н ажалай бригаданууд социалис мүрысөөндэ ила[гша]а тоологдоод, тэдэнэртэ «Газар тарялан эрхимээр [...] хэрэглэдэг бригада» гэhэн нэрэ зэргэ олгогдоо: [...]рэй аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой (бри[гадир]ынь В. А. Куприянов), Мухар-Шэбэрэй аймагай [«Род]ина» колхозой (бригадирынь Д. М. Полянский), [Закаа]минай аймагай XXII партсъездын нэрэмжэтэ кол[хозой] (бригадирынь Д. Ц. Тогмитов), Хяагтын аймагай [«Род]ина» колхозой (бригадирынь И. И. Яковлев) трак[торн]о-тараян ажалай бригаданууд үнгэрэгшэ жэлдэ [...]hо тараянай, бусад ургамалнуудай үндэр баян ур[гаса ...]абажа, техникээ hайнаар хүдэлгөө, абтаhан про[дукц]иингаа өөрынь үнэ сэнгые хямдаруулжа шадаа.

[Ре]спубликын „Сельхозтехника" нэгэдэлэй отрядууд болон „Бурводстрой" трестын оньhожоруулагдамал колоннонуудай социалис мүрысөөнэй дүн тухай

[Ү]нгэрэгшэ жэлдэ республикын «Сельхозтехника» нэ[гэдэ]лэй отрядууд болон «Бурводстрой» трестын оньhо[жор]уулагдамал колоннонуудай дунда газар элдүүрил[жэ, у]ргамал тарижа, үрэжэлыень hайжаруулха хүдэл[мэри] хэхэ түсэбөө дүүргэхын, тэрэнэйнгээ өөрынь үнэ [сэнг]ые сметээр табигдаhанhаань хямдаруулхын, ажалай [түлөө]hэнэй фондын мүнгэ алмахын түлөө дэлгэрhэн [мүры]сөөнэй дүн хаража үзөөд, КПСС-эй обкомой бюро, [Буря]адай АССР-эй Министрнүүдэй Совет, облпрофсо[вет и]игэжэ тогтоогоо:

[«Б]урводстрой» трестын **Түнхэнэй аймагтахи** нүүдэл [оньh]ожоруулагдамал колонндо КПСС-эй обкомой, Бур[ААСС]Р-эй Министрнүүдэй Соведэй, облпрофсоведэй дам[жуул]гын Улаан туг, 500 түхэригэй нэгэдэхи шан барюу[лагд]ха болоо. Энэ колонно газарай үрэжэл hайжаруул[ха хү]дэлмэри хэхэ түсэбөө 127,8 процент дүүргэжэ, тэдэ [хүдэ]лмэриингөө өөрынь үнэ сэнгые түсэбөөр хараалаг[даhа]нhaань 21,8 процентээр хямдаруулаа, ажалай тү[лөө]hэнэй фондын мүнгэнhөө 10,6 мянган түхэриг алмаа.

[«]Сельхозтехника» нэгэдэлэй **Сэлэнгын аймагтахи** [...]лениин оньhожоруулагдамал отрядта 400 түхэригэй [хоёр]дохи мүнгэн шан барюулагдаха болоо. Тус отряд [газар]ай үрэжэл hайжаруулха хүдэлмэриингөө түсэб [...] процент дүүргэжэ, тэдэнэйнгээ өөрынь үнэ сэнгые [түсэ]бөөр хараалагдаhанhаань 16,9 процентээр хямда[руул]ан, ажалай түлөөhэнэй фондын мүнгэнhөө 1800 тү[хэри]г алмаhан байна.

ХҮДӨӨГЭЙ МЕХАНИЗАТОРНУУДАЙ ЗҮБЛӨӨН

Үсэгэлдэр Улаан-Үдэ хотодо Буряадай оперо, баледэй театрта республикымнай колхоз, совхозуудай, «Бурводстрой» трестын отрядуудай, «Сельхозтехника» нэгэдэлэй оньhожоруулагдамал нүүдэл колоннонуудай механизаторнууд, луговодууд, ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд, партийна, советскэ, ажахын органуудай хүдэлмэрилэгшэд, хамта 700 гаран хүн суглараа.

«Республикын хүдөөгэй механизаторнуудай хэhэн хүдэлмэриин 1971 оной дүн болон 1972 оной зорилгонууд тухай» асуудалаар Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо **В. И. Дубровский** элидхэл хэбэ.

Мухар-Шэбэрэй аймагай «Родина» колхозой түрүүлэгшэ **К. Л. Белоусов,** Бэшүүрэй аймагай «Дружба» колхозой түрүү механизатор **О. Б. Аюшеев,** Зэдын аймагай Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ **С. Б. Жаргалов,** Хэжэнгын аймагай Худанай совхозой главна мелиоратор **Б. Р. Санжимитыпов,** КПСС-эй Прибайкалиин райкомой нэгэдэхи секретарь **Г. М. Шелковников,** Кабанскын совхозой хартаабха ургуулдаг звеное даагша **В. В. Суворов,** Мухар-Шэбэрэй аймгүйсэдкомой хүдөө ажахын управлениин начальник **М. А. Спиридонов,** Хяагтын аймагай «Родина» колхозой тракторно-тараян ажалай бригадын бригадир **И. И. Яковлев,** Буряадай АССР-эй уhанай ажахын болон мелиорациин министр **В. Г. Большаков,** Түнхэнэй аймагай «Восточные Саяны» колхозой кукурузашан **В. Б. Машкинов,** Буряадай АССР-эй хүдөө ажахын министрэй орлогшо **Т. Ф. Дубкова,** «Сельхозтехникын» республикын нэгэдэлэй начальник **С. Г. Довгань,** Улаан-Үдын аймагай «Маяк» колхозой главна агроном **П. В. Михалев** гэгшэд элидхэл зүбшэн хэлсэлгэдэ хабаадаа.

Энэ зүблөөн дээрэ КПСС-эй Буряадай обкомой нэгэдэхи секретарь **А. У. Модогоев** үгэ хэлэhэн байна.

Республикын механизаторнуудай зүблөөндэ хабаадагшад 1972 ондо хэхэ, бүтээхэ ажалайнгаа социалис уялгые нэгэн дуугаар баталан абаа. Мүн зүблөөнэй түгэсхэлдэ ажалдаа онсо шалгарhан түрүү механизаторнууд, луговодуудта үнэтэ бэлэг, шангууд, хүндэлэлэй грамотанууд барюулагдаба.

Эндэ сугларагшадта оперо, баледэй театрай артистнар hонирхолтой концерт харуулаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: БурАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо В. И. Дубровский хүдөөгэй механизаторнуудай зүблөөн дээрэ элидхэл хэжэ байна.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

hУНГУУЛИИН ЛЫСОГОРСКО № 13 ОКРУГhОО БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДТЭ hУНГАЛТА ҮНГЭРГЭХЭ ОКРУЖНОЙ КОМИССИИН БҮРИДЭЛ БАТАЛХА ТУХАЙ

Окружной hунгалтын комиссиин түрүүлэгшэ **Цыренов** Чимитдоржи Алексеевич—Улаан-Үдын Ленинскэ комсомолой 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ прибор бүтээлгын заводой научно-техническэ бүлгэмэй эхин эмхиhээ.

Окружной hунгалтын комиссиин түрүүлэгшын орлогшо **Санжимитыпова** Вера Цыжиповна—Улаан-Үдын вагонно депогой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшадhaa.

Окружной hунгалтын комиссиин секретарь **Нарыгина** Галина Сергеевна—Улаан-Үдын 65-дахи дунда hургуулиин партийна эхин организациhaa.

Окружной hунгалтын комиссиин гэшүүд:

Алексеев Евдоким Абрамович—хэлхеэ холбооной үйлэдбэриин-техническэ управлениин харгы-замай конторын партийна эхин организациhaa.

Далаева Тамара Гомбоевна—Улаан-Үдын Ленинскэ комсомолой нэрэмжэтэ прибор бүтээлгын заводой цехэй «Знание» бүлгэмэй эхин организациhaa.

Лукашев Валентин Васильевич—Улаан-Үдын Ленинскэ комсомолой 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ прибор бүтээлгын заводой цехэй ДОСААФ-ай эхин организациhaa.

Николаева Ольга Очировна—Улаан-Үдын Ленинскэ комсомолой 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ прибор бүтээлгын заводой цехэй Улаан Хэрээhэнэй бүлгэмэй эхин организациhaa.

Ожогина Алла Цыреновна—Улаан-Үдын Ленинскэ комсомолой 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ прибор бүтээлгын заводой цехэй профсоюзай организацнhaa.

Ружинский Юрий Николаевич—Улаан-Үдын Ленинскэ комсомолой 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ прибор бүтээлгын заводой цехэй хүдэлмэришэд болон инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдhөө.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь К. МАСЛОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан. 1972 оной январиин 14.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

hУНГУУЛИИН ЦИПИКАНСКА № 47 ОКРУГhОО БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДТЭ hУНГАЛТА ҮНГЭРГЭХЭ ОКРУЖНОЙ КОМИССИИН БҮРИДЭЛ БАТАЛХА ТУХАЙ

Окружной hунгалтын комиссиин түрүүлэгшэ **Лагунов** Иван Иванович—Багдаринай экспедициин Ципиканай геолого-бэдэрэлгын партиин хүдэлмэришэдэй, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба алба хаагшадhaa.

Окружной hунгалтын комиссиин түрүүлэгшын орлогшо **Грачев** Вениамин Николаевич—Ципиканай дунда hургуулиин багшанарай ба техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй коллективhээ.

Окружной hунгалтын комиссиин секретарь **Гусева** Нина Павловна—Ципикан тосхоной территориальна партийна эхин организациhaa.

Окружной hунгалтын комиссиин гэшүүд:

Абашин Николай Владимирович—Багдаринай экспедициин Ципиканай геолого-бэдэрэлгын партиин хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшадhaa.

Белокопытова Любовь Павловна—Ципиканай дунда hургуулиин багшанар болон техническэ хүдэлмэришэдhөө.

Горбунов Николай Степанович—Ципиканай приискын Уакитска үйлэдбэрилгын участогай хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшадhaa.

Зверькова Елена Елисеевна—Ципиканай худалдаа наймаанай отделениин коллективэй хүдэлмэрилэгшэдhөө.

Миллер Иван Федорович—Ципиканай приискын Карафтитска үйлэдбэрилгын участогай хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшадhaa.

Могилина Наталья Сергеевна—Ципиканай хэлхеэ холбооной отделениин профсоюзай организациhaa.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь К. МАСЛОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан. 1972 оной январиин 14.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

hУНГУУЛИИН ЗАКАМЕНСКА ТҮБЭЙ № 73 ОКРУГhОО БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДТЭ hУНГАЛТА ҮНГЭРГЭХЭ ОКРУЖНОЙ КОМИССИИН БҮРИДЭЛ БАТАЛХА ТУХАЙ

Окружной hунгалтын комиссиин түрүүлэгшэ **Ваганов** Александр Филиппович—Зэдын вольфрам-молибденэй комбинадай управлениин партийна эхин организациhaa.

Окружной hунгалтын комиссиин түрүүлэгшын орлогшо **Ламатханов** Михаил Чайдонович—Закаменскын автотранспортна предприятиин хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшадhaa.

Окружной hунгалтын комиссиин секретарь **Никиткова** Валентина Павловна—№ 3 дунда hургуулиин багшанар болон техническэ хүдэлмэришэдhөө.

Окружной hунгалтын комиссиин гэшүүд:

Буделенков Владимир Романович—Зэдын вольфрам-молибденэй комбинадай капитальна барилгын управлениин хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшадhaa.

Васильев Юрий Викторович—№ 1 дунда hургуулиин багшанар болон техническэ хүдэлмэрилэгшэдhөө.

Киршина Анна Андреевна—аймагай түбэй больницын профсоюзай организациhaa.

Леонова Любовь Иннокентьевна—7-дохи хилээмэнэй заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшадhaa.

Любишина Людмила Петровна—Зэдын вольфрам-молибденэй комбинадай шанаржуулгын фабрикын хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшадhaa.

Маскин Юрий Михайлович—Зэдын вольфрам-молибденэй комбинадай заhабарилгын механическа заводой комсомолой эхин организациhaa.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь К. МАСЛОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан. 1972 оной январиин 14.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

НҮХЭР И. С. ЮРЧЕНКЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Республикын хүдөө ажахын эмхи зургаануудта үни удаан саг соо аша туhа ехэтэйгээр хүдэлhэнэйнь түлөө, түрэhөөр 60 наhа гүйсэhэнтэйнь дашарамдуулан, Буряадай республиканска малай үүлтэр hайжаруулха нэгэдэлэй главна зоотехник **Юрченко** Иван Степановичые Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь К. МАСЛОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан. 1972 оной январиин 12.

[Ш]ЭНЭ ТАСС hОНИН

МАЛШАДАЙ БҮХЭСОЮЗНА КОНКУРС

[Ү]үлтэртэ мал ажал хүгжөөл[гэ]эр, шубуудые үдхэлгөөр жэл [бүх]и үнгэргэгдэхэ совхозууд, кол[хо]зуудай бүхэсоюзна конкурсын [дүрэ]мые СССР-эй Хүдөө ажахын [мин]истерство баталба.

[К]онкурсоор илаhан ажахы[нуу]дта дипломууд, мүнгэн шан[гуу]д (2 мянганhaa 8 мянган тү[хэр]иг хүрэтэр) барюулагдаха, [«В]олга», «ГАЗ-69А», «Москвич» [...] хүнгэн автомобильнууд үг[тэхэ].

Чемпионууд, рекордистнууд болоhон үүлтэртэ мал үдхэhэнэй түлөө, малай ашаг шэмын талаар бүхэсоюзна эрхим үрэ дүнгүүдые түйлаhанай түлөө үгтэхэ 5 мянган түхэриг хүрэтэр мүнгэн шангууд тогтоогдоо.

Малай түхэл ба үүлтэрэй талаар түйлалтанууд, конкурсдо ажахынуудай хабаадаха гуримууд тодорхойлогдоо.

(ТАСС).

ЛЕНИНСКЭ КОНКУРСООР ИЛАГШАД

ПРАГА. (ТАСС). КПЧ-гэй 50 жэлэй ойдо зорюулжа, Прага хотын Манеждэ нээгдэhэн Чехословакиин мүнөөнэй искусство харуулха выставкын экспонадуудай дундаhaa В. И. Ленипдэ табигдаха памятнигай проект (скульпторнууд Божена ба Людвиг Кодым гэгшэдэй, архитектор Й. Полак гэгшын бүтээлнүүд) эгээн ехэ анхарал татаба. Энэ—Ленинэй урагшаа зорин шууд алхалжа ябаhан скульптура hаяхан дүүргэжэ, конкурсоор 1-дэхи шан абаа.

В. И. Ленинэй энэ памятник Прагадахи Октябриин революциин талмай дээрэ табигдаха юм. Прагын проспектнүүдэй эгээн hайханиинь—Ленинэй нэрэмжэтэ проспектын энэ талмайhaa эхилхэ байhаниинь онсо ушар удхатай.

ВАШИНГТОНДО СОВЕТ ВЫСТАВКЭ НЭЭГДЭЭ

ВАШИНГТОН. (ТАСС). «СССР-эй республикануудай арадай зохёол бүтээлэй» выставкэ эндэ нээгдэбэ. Выставкын экспонадуудай тоодо СССР-эй арадуудай искусствын 1500 гаран зохёол ороно.

СССР-эй культурын министр Е. А. Фурцева выставкые нээгээд, тэрэниие харагшадта СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгинай эльгээhэн хандалга уншаа.

Энэ выставкэ хоёр оронойхоорондын соёлой харилсаае хүгжөөлгэдэ туhа хүргэхэ байха гэжэ США-гай гүрэнэй секретарь У. Роджерс мэдүүлбэ.

Совет выставкые нээлгын ёhололдо хотын мэр, олониитын түлөөлэгшэд, соёлой ба искусствын ажал ябуулагшад байлсаа.

ОСНП-гэй МЭДҮҮЛГЭ

БЕРЛИН. (ТАСС). Аха дүүгэй ёhoop hаналаа нэгэдэн талархаха, эдэбхитэйгээр дэмжэхэ тухайдаа ДРВ-гэй ажалшадые, Урда Вьетнамай бүхы демократнуудые, эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэжэ байгаа Индохитадай арадуудые найдуулhан, Немецэй сүлөөтэ профсоюзуудай нэгэдэлэй (ОСНП) мэдүүлгэ январиин 13-да эндэ тунхаглагдаа.

Вьетнамда байhан американ сэрэгшэдэй харата муухай ааша-нуудые, Индохитад тушаа США-гай баримталдаг ээрхэг түримхэй хараа бодолые ОСНП эрид шууд буруушааба.

БАНГЛА ДЕШЭЙ ПРЕЗИДЕНТЫН МЭДҮҮЛГЭ

ДАККА. (ТАСС). «Бангла дешэй арад зон тэрэнэй сүлөөрэлгын тэмсэлдэ Советскэ Союзай үзүүлhэн дэмжэлгые ходо-доо гүн ехэ баяр баясхалантайгаар hанадаг байха»,— гэжэ Бангла дешэй Арадай Республикын президент А. С. Чоудхури мэдүүлбэ. ЕНА гэжэ информационно агентствын дамжуулhанай ёhoop, Индостанай хахад арал дээрэхи байдал тухай асуудалай Нэгэдэмэл Нацинуудай Организацида зүбшэн хэлсэгдэхэ үедэ СССР-эй сэхэ хараа бодол баримталhые президент hануулба. «Эрхэ сүлөөгэй түлөө Бангла дешэй арад зоной хүдэлөөнэй амжалта түйлаха хэрэгтэ СССР-эй ехэ туhа хүргэhэниинь арсалтагүй» гэжэ Чоудхури тэмдэглээ.

БАНГЛА ДЕШЭЙ ШЭНЭ ПРАВИТЕЛЬСТВО

ДАККА. (ТАСС). «Бангла де[шэй] Арадай Республикын правительствын январиин 13-най заседани дээрэ 13 министрэй тушаалнууд хубаагдаа.

Премьер-министр Муджибур Рахманда оборонын, дотоодын хэрэгүүдэй, информациин министрэй, Кабинедэй хэрэгүүдые эрхилхэ министрэй уялганууд даалгагдаба. Абдус Самат Азад гадаадын хэрэгүүдэй министрэй уялгануудые дүүргэдэг байха. Премьер-министр байhан Таджуддин Ахмед финансын, түсэблэлгын, налогуудай министрэй тушаал даагаа. Президентын уялгые гүйсэдхэдэг байhан Сайед Назрул Ислам промышленностиин ба худалдаа наймаанай министрээр томилогдоо. Кхандакар Муштак гэгшэ энергетикын, ирригациин ба үерлэлгые хинаха министрэй тушаал дааба. Камаль Хуссейндэ юстициин, парламентын хэрэгүүдэй, конституци зохёолгын министерство даалгагдаа. Тэрээнhээ гадна, ниитын хүдэлмэриин ба гэр байрын барилгын министерствые толгойлхонь. Мансур Али хэлхеэ холбооной министерствые хүтэлбэрилхэ. А. Х. М. Камаруззаман хохидогшодто туhалалгын хэрэг эрхилхэ министрэй тушаал даадаг байха. Профессор Юсуф Али гэгээрэлэй ба соёлой министр зандаа үлэбэ. Хүдөө ажахын, нютагай захиргаанай, хүдөөгэй районуудые хүгжөөлгын ба коллективүүдэй министерствэнүүдые Абдул Азиз толгойлно. Эдеэ хоолой ба хангалгын министерствые Бхани Бхушан Маджумдар хүтэлбэрилхэ. Ажалай ба элүүрые сахилгын министрэй тушаал Захир Ахмед Чоудхурида үлэбэ. Тэрэнэй мэдэлдэ социальна хангалгын ба түсэблэлгын асуудалнууд мүн лэ үлөө.

Партийна организаци, социалис мүрысөөн

МАТЕРИАЛЬНА ҮНДЭҺЭ ҺУУРИТАЙ БАЙБАЛ...

Мүрысөөн гээшэ ажахын байгуулалтада олонниитэ ажалшадые эдэбхитэйгээр элсүүлхэ, ниитын шэнэ харилсаа улам бэхижүүлхэ, ажалай бата бэхи журам тогтоохо, ажалай эмхидхэл һайжаруулха хүсэ ехэтэй зэбсэг гэжэ бүгэдэндэ мэдээжэ. Тэрэнэй удха шанар тушаа КПСС-эй ЦК-гай «Социалис мүрысөө саашадаа улам һайнаар эмхидхэхэ тухай» тогтоол соо гүнзэгыгөөр хэлэгдээ.

Мүрысөөнэй хүгжэлтэ, амжалтатайгаар дэлгэрэлгэ олон зүйлһөө дулдыдаха байна. Гэхэ зуура гол зүйлынь хадаа ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ материальна үндэһэ, зохид архэ байдал хангаха асуудал болоно. Социалис уялгын, мүрысөөнэй гуримай хэршье зохидоор бэшэгдэнхэй, материальна болон моральна урмашуулгын хэмжээнэй зүбөөр тодорхойлогдонхой байбаншье, хэрбээ бүтээсэ ехэтэйгээр хүнэй хүдэлхэ архэ байдал, материальна үндэһэ хангаагүй хада лаб бата алхамай хэгдэхэнь бэрхэтэй. Тиимэһээ партиин ЦК-гай тогтоол соо энэ асуудалда анхаралай онсо табигдаһаниинь элитэ.

Энэ бодомжые бодото байдал гэршэлжэ үгэнэ. Мал ажалай хүндэ хүшэр хүдэлмэриие оньһон аргаар хэдэг болохын тула фермэ дээрэ шэнэ түхеэрэлгэ тодхохын, үйлэдбэриин технологи нарижуулхын, ажаллаха амарха эрхэ байдал һайжаруулхын тула ажахын хүтэлбэрилэгшэдэй оролдолгоһо ходо гаргажа байдаг газарта һайн үрэ дүн, амжалта харагдаад лэ байдаг шуу.

Хандагатайн леспромхозой коллектив урагшатай һайнаар хүдэлжэ байдаг. Энэ леспромхоз «Забайкаллес» комбинадай түрүү предприятинуудай нэгэн юм. Мүнөөшье эршээ алдангүй ябана. Бага комплексно олон бригаданууд үдэрэйнгөө даабари холо үлүүлэн дүүргэдэг. Тиимэ байха ёһотойшье. Юундэб гэхэдэ, хүдэлмэришэдэй социалис уялгаяа дүүргэхэ арга нүхэсэл, эрхэ байдал гүйсэд хангажа шадана ха юм. Модо бэлэдхэлшэд техникээр дуталдаа гэжэ байгаагүй. Доодо складуудта модо сортлон тайраха хахад-автомат 12 лини хүдэлнэ. Тэдэ хүнэй хабдалгагүйгөөр шахуу хүдэлдэг оньһон түхеэрэлгэнүүд. Модоной гэшүүһэ сэбэрлэхэ хүндэ хүдэлмэри оньһожоруулагдахаяа байна. Хоёр оньһон түхеэрэлгэ ашаглалгада һаяар үгтэхэнь.

Тимлюйн асбесто-цементын хэрэгсэлнүүдэй завод экономикоёо түргэн хүгжөөжэ байнхай. Продукци гаргалгын хэмжээнэй ургалта имагтал шэнэ техникэ үргэнөөр нэбтэрүүлжэ, хүдэлмэрилэгшэдэй ажаллахада таатай зохид байдал хангажа шадаһанай ашаар туйлагдана бшуу. Хүдэлмэрилэгшэдэй тоо нэгэл хэмдээ байдаг. Шифер гаргалга хадаа хүнэй бэе муудхуулдаг үйлэдбэри. Дүрбэтабан жэлэй саада тээ хүн эндэ үни тогтожо хүдэлдэггүй һэн. Мүнөө байдал тэшхэ ондоо болонхой. Түхеэрэлгэнүүдээ шэнэлжэ, «СВ-40» гэжэ шэнэ машина амжалтатайгаар ашаглажа эхилһэнһээ хойшо ажалай бүтээсэ нилээд дээшэлээ. Эндэ хүнэй хүсөөр хэдэг ажал оньһон аргаар бүтэдэг, шорой тооһоншье харагдахала болёо. Байдалай һайн болоходо хүнэй заводһоо гаралга усадхагдаа бшуу.

Ажалшадайнгаа һуудал байдал тушаа заводой хүтэлбэрилэгшэдэй, партбюрогой үдэр бүри анхаралаа хандуулжа байхада хубилалта эли бодо харагдана ха юм. һайнаар хүдэлдэг хүдэлмэрилэгшэд халуун анхаралаар хүреэлэгдэнэ. Завод өөрын амаралтын байшантай. Амаралтынгаа үдэрые тэндэ үнгэргэхэдэ али зэргэ һайн бэ. Хабарай ерэхэдэ хүдэлмэрилэгшэдөө саадтаа, огородтоо хэрэгтэй болохо юумээрнь хангадаг. Намар болоходо үбэлдөө хэрэгтэй болохо юумэн тушаань һанаата болодог.

Социалис уялгаяа хүнэй амжалтатайгаар дүүргэхын тула гансал үйлэдбэри дээрэхи байдалыень хараада абаха бэшэ, мүн ажаһуудал, амаралта, гэр бүлэ тушаань саг үргэлжын анхарал хандуулха гээшэ ехэл удхатай хэрэг гэжэ дээрэ хэлэгдэһэн жэшээнүүд гэршэлжэ үгэнэ. Һайн, тэниглэн, гүйсэд хангагданги ажаһайдалтай хүн хэзээдэшье сэдьхэл дүүрэн, һайнаар амарһан, энхэ элүүр бэетэй ябадаг. Тиимэ хүн үглөөдэр ажалдаа бата алхасатай ерэхэ, абьяастайгаар хүдэлмэрилхэ байһаниинь эли ха юм.

Нимэл эрхэ байдалаар хүн бүхэниие хангаха гэжэ партийна олон организацинууд, ажахын олон хүтэлбэрилэгшэд бодолгото боложо, бодото юумэ бүтээжэ байдаг гээшэ. Загарайн аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой малшадай ажаһуудаг газарнуудаар ябахадаа хараһан үзэһэн юумэнүүд нюдэ баярлуулдаг, зүрхэ дулаасуулдаг агша. Малшанай бүлэ бүхэн һаруул, дулаан, электрын гэрэлээр сахилзаһан байшан гэртэй, радиотой, болбосон гоёор ажаһуудаг юм. Малшадай захиһан газетэ, журналнууд, тэдэндэ ерэһэн бэшэг саг соогоо ээдтэнь хүргэгдэжэ байдаг. Нүүдэл наймаан таһалдаа гэжэ үнинэйшье дуулдаагүй. Юрэдөө, манииие энэ тэрэ юумээр мууса хангана, иимэ тиимэ юумээр дуталданабди гэжэ гомдол бариха хонишон, һаалишан, үхэршэниие эндэ олохогүйт.

Социалис мүрысөөн болбол үйлэдбэриие эрдэм ухаанай үндэһөөр эрхилхэ зэбсэгүүдэй нэгэниинь мүн гэжэ хэлэхэ дүүрэн эрхэтэйбди. Мүрысөөндэ ажалшадые улам олоор элсүүлжэ шадабалнай, тэдэнэр үйлэдбэри хүтэлбэрилхэ хэрэгтэ үргэнөөр хабаадалсаха аргатай болоно. Уялга абалга, социалис мүрысөөнэй дүн зүбшэн хэлсэлгэ, даабаряа амжалтатайгаар дүүргэхын тула доторойн оо арга боломжонуудые элирхэйлгэ хадаа үйлэдбэри эрхилхэ хэрэгые эрдэм ухаанай замда оруулха түшэг тулгууринь болоно. Иимэ болохолоороо мүрысөөн гээшые эрдэм наукын нэнжэтэйгээр хүтэлбэрилхэ эрилтэ табигдана. Хүн бүхэнэй, коллектив бүхэнэй абаһан социалис уялгануудые заатагүй бэелүүлжэ шадаха материальна үндэһэ һуури байгуулха тон шухала болоно.

Тиин гэхэдэ, зарим тээгүүр мүрысөө эмхидхэхэдээ, социалис уялга абахадаа, тэрэнээ хүсэндэнь хүргэхэ арга, материальна үндэһэ һуури, эрхэ байдал бии гээшэ гү гэжэ шэбшэжэ үзэдэггүй ушар үзэгдэдэг. Хүнэй хүдэлдэг газарые гуримтай болгохо, хэрэгтэй материалаар хүсэд хангаха, хүнүүдээ хүдэлмэридэнь саг соонь абаашаха гэхэ мэтын асуудалнууд хараха янзада, ээлтэй, жэжэ шэнги һанагдадаг. Үнэндөө иимэ жэжэхэн юумэнүүдһээ боложо ехэ юумэн хохидолдо орожо болоно бшуу.

Жэшээ болгон нэгэ баримта эндэ дурдая. Кабанскын аймагай Байгалай совхозой хүтэлбэрилэгшэд малшадай ажал хэрэг тушаа, һайн байдал хангахын тула һаналаа табидаггүй гэжэ хэлэжэ яажа болохоб. Тиигэбэшье эхилһэн һайн юумэнэйнгээ захадань гарадаггүй ушар эндэ бии. Тимлюйн һү һаалиин фермые оньһожоруулха хүдэлмэри эхилхэдээ, һаалишадайнгаа ажал хүнгэдхэхэмнай гэжэ бодоһониинь лаб ааб даа. Харин тэрэнь буруу һүрэшоо. Мүнөө һаалишад тэжээл дүүрэн хэһэн вагонеткэнүүдые өөһэдөө түлхижэ зобоно. Урдань үнеэдтэ үхэршэд тэжээл тараажа үгэдэг байһан һаа, харин энэ хүндэ хүдэлмэри һаалишадай хүзүүн дээрэ унаба бшуу.

Баһа юрын жэшээ. Малшадай үхибүүдые һургуулидань абаашаха, гэртэнь асарха асуудал хэнэйшье шиидхэжэ ядамаар хэрэг бэшэ ха юм даа. Машинал һаадгүй үгэжэ байбал, хэрэг өөрөө бүтэхэ гэхээр шуу. Теэд үхибүүгээ һургуулидань ябагаар эльгээһэн һаалишанай сэдьхэл бүхэли үдэр соо, үнгэрхэдөө, үдэр бүри тэнитлэн байха аал? Хамаг сэдьхэлээ ажалдаа зорюулхын орондо үхибүүн тушаагаа һанаата үнөөтэ боложо ябаһан хүнэй бүтээсэнь ээлтэйл байха бшуу. «Бурятцелинстрой» трестын Каменск тосхондохи нүүдэл оньһожоруулагдамал колонниин хүдэлмэришэд үдэр бүри Байгал-Худара ошожо хүдэлдэг. Үдэр бүри 70 километр ябана. Иимэ холо машина соо һэжэрүүлһэн хүнүүд ямараар хүдэлэлтэйб. Эсэхэ сусахаһаа, хайран сагаа харгыда хаяхаһаа бэшэ юун олдолтойб.

Уялга абхуулаа, мүрысөөндэ элсүүлээ хадаа, хүн бүхэнэй ажаллахада таатай зохид эрхэ байдал хангаха, мүрысэхэдэ урматай материальна үндэһэ һуури байгуулха гээшэ шухала эрилтэнүүдэй нэгэн болоно гэжэ тэмдэглэмээр. Олонниитые хүмүүжүүлэгшэ, эмхидхэл болон журам бэхижүүлэгшэ, үйлэдбэриие хүгжөөгшэ хүсэн болодог мүрысөөнэй удха шанар улам гүнзэгыруулха хэрэгтэ бүхы анхаралаа хандуулха ёһотойбди.

К. ИВАНОВ.

Эхэ орондоо—эрхим шанартай эдеэ хоолой зүйл

АРГАТАЙ ААД, АХИРААР АЖАЛЛАНА

Энэ асуудал түрүүшынхеэ табигдажа байна бэшэ. Аймагай арадай хиналтын комитет болон «Ленинское знамя» газетын редакци хамтаржа, ажахынуудһаа ямар шанартай һүн бэлэдхэлэй пунктда тушаагданаб гэжэ оло дахин шалгаа һэн.

Илангаяа Хүдэриин совхозһоо муу шанартай, гашалангир ехэтэй болоһон һүн асарагдана гэжэ тоһоной заводһоо гомдол оло дахин ородог. Энээнһээ болоод, тус ажахы ехэхэн мүнгэ зөөриин гарзада ороһон.

Сэхыень хэлэхэдэ, үбэлэй сагта, хүйтэнэй үедэ гашалангир ехэтэй һү тушааха гээшэмнай яашье хүлисэшэгүй хэрэг болоно. Тиимэ гэтэр, Хүдэриин совхозой Дүнгын фермэһээ гансахан үнгэрэгшэ декабрь һара соо тушаагдаһан 439 центнер һүнэйнь аяар 170 центнерынь 20 градус гашалангиртай болоһон һүн ороо. Эдэнэртэй хүршэ һуудаг «Родина» колхозой Үбэр-Хэрээтын һаалиин фермэ бүхы һааһан һүеэ гашалангирынь 19 градусһаа дээшэ бэшээр тушаана ха юм. Тус фермын тушааһан нэгэншье центнер һүн муу шанартай гэжэ бусаагдаагүй. Харин тиихэдэнь, Хүдэриин совхозой һаалиин дүрбэн фермэнүүдһээ үнгэрэгшэ жэлэй гансахан декабрь һара соо ороһон һүнэй аяар 5.771 килограммынь гашалангир ехэтэй, ёһоор шүүгдээгүй, муухай байжа, тоһоной заводһоо гологдожо бусаагдаа. Жэшээлхэдэ, энэ үе соо Харуулай, Баян-Булагай, Дүнгын фермэнүүд муу шанартай, ехэнхидээ гурбадахи категориин һү тушаадаг байгаа.

Энэ ажахыһаа яахадаа иимэ муу шанартай, гашалангир ехэтэй болошоһон һүн ороноб?

Шалгалтын бригадынхидай Баян-Булагай фермэдэ ерэхэдэ, фермые даагша нүхэр Цыбикова һү тушаажа абадаг пункт соогоо байба. Вайра соонь уурал һаарал, хүйтэн, посл дээрэнь адхарһан уһан мүльһэн боложо хүрэшэнхэй. Һү хэдэг бидон угаажа байһан һаалишан бээрэһэн гараа халуун аминдаа абаашажа дулаасуулха юм. Эндэнь гараа угааха угаальниг, таасшье харагданагүй. Хүнэг амһартаяа угаахадаа содо гэхэ мэтэ зүйл хэрэглэдэггүй хаш. Тиигэжэ бүхы амһартань дутуу ядуу угаагдаад лэ орхигдоно. Хүнэг, бидонуудыень харахада амһараараа даг хирэтэй байха юм.

— Энэ фермэһээ ороһон һүн ходо силосэй үнэртэй байдаг,—гэжэ тоһоной заводойхид гомдоно.

Үнэхөөрөө Баян-Булагай фермын малай эдижэ байһан кукурузын силосые химическэ аргаар шэнжэлжэ үзэхэдэ, үхэртэ эдюулхын аргагүй, тоһонойнь кислота нормынгоо ёһоор гурбан процент хүрэтэр байха аад, тэрэнь аяар 42.7 процент болоо. Хяагтын ветбаклаборатори энэ силосые малда эдюулхэ аргагүй гэжэ тобшолол хээшье һаань, мүнөө хүрэтэр совхозой хоёр фермэ тэрэ силосээ үхэртөө эдюулһэн зандаа.

— Һүемнай юундэ һөөргэнь бусаанабта? Яһала һайнаар шүүжэ, сэбэрлэжэ эльгээнэлди, харыт,—гээд, Дүнгын фермые даагша Н. И. Карбышев һүеэ хайшан гээд шүүдэгээ шалгалшадта харуулба.

Тиигэбэшье даб дээрэ харахада эндэхид һүеэ яһала зүбөөр шүүжэ, сэбэрлэжэ, һайнаар хүргэжэ тушаадаг гэжэ һанахаар. Теэд үнэндөө һүнэйнгөө амһартые хадагалдаг газартань бог шорой, хүнэг, бидонойнь амһарай нугархай, забһар соогуур үни заяанай угаагдаагүй зузаан тоһон, хирэ хаташанхай. Үнеэдээ һаадаг хүнэгүүдынь дээрэ дээрэһээ углаатай байха юм. Тиихэдэнь хүнэг соонь яагаад сэбэр байхаб даа, аргаһгүй.

Баһал иимэрхүү байдал Улаадайн фермэдэ үзэгдэнэ. Манай шалгалтын бригадын ерэхэһээ хэды үдэр урид аймагай санэпидстанциинхид энэ фермын байдалые хаража үзөөд, ариг сэбэр сахигданагүй, һаалишадай гараа угааха угаальниг, сэбэр аршуулшье үгы гэжэ заагаад, эдэ дутагдалаа түргэн усадхаха гэжэ захяад ошоһон байгаа. Гэбэшье фермые даагша нүхэр Фомин, отделениие эрхилэгшэ П. И. Протасов гэгшэд ямаршье хэмжээ абаагүй байба.

Бури һая Улаадайн фермын тушааһан һүн тоһоной заводһоо гологдожо бусаагдаһан байгаа. Тэрэнээ дахин һайнаар шүүгээд, хүргөөд, һөөргэнь абаашахадань, ямаршьегүй абаа бшуу. Нигээд ерэхэдээ һаагдаһан һү зүбөөр шүүгээд, сэбэрлээд, һайн шанартайгаар тушааха арга боломжо эндэхи фермэ бүхэндэ бии.

Тэрэшэлэн Хүдэриин совхоз үнгэрэгшэ жэлдэ һү һааха, гүрэндэ худалдаха түсэбөө дүүргэжэ шадаагүй. Гансахан Дүнгын фермэ жэлэйнгээ даабариие 700 центнерээр дутуу дүүргээ.

Энээнэйнь шалтагаан юуб гэхэдэ, фермэнүүдтэ дииилэнхидээ дүршэл багатай, үнеэдые һаажа шадахагүй, дайралдаһан лэ хүнүүд һаалишадаар табигдана. Энээнһээ болоод, үнеэдэй сагһаа урид хожорхо, шэргэхэ ушар захагүй. Тиигэхэ мүртөө малшад, һаалишадтаа һайнаар хүдэлхэ, амарха таарамжатай эрхэ байдал бии болгоногүй, зоной дунда ойлгуулламжын, эмхидхэлэй хүдэлмэри бира тай ябуулнагүй. Отделениинүүдэй эхин партийна организациин секретарьнар, парткомой, хүдэлмэришэдэй комитедэй гэшүүд фермэнүүдтээ үсөөн ябадаг. Хүн зоноороо ёһоор хөөрэлдэнэгүй, тэдэнэйнгээ юугээр дутажа байһаарнь һонирхоногүй. Социалис мүрысөөншье ёһоор эмхидхэгдэнэгүй. Фермэнүүдтэ һаалишадай үдэр бүри һааһан һү тэмдэглэһэн дансаһаа бэшэ, хэнэй түрүүлжэ, хэнэйнь гээгдэжэ ябаһаниие мэдэхын аргагүй, хэн һаалишанай һарадаа, жэлдээ ямар уялга абаһаниешье мэдэхэнь бэрхэтэй.

Совхоздо үнеэдые искусственна аргаар үрэжүүлхэ хүдэлмэришье хангалтагүй муугаар эмхидхэгдэнэ. Харуулай фермэдэ үрэжүүлгэ хэһэнэйнь ёһоор декабрь һара соо 50 тугал абтаха аад, оройдоол 15 үнеэн түрөө.

Шалгалтын һүүлдэ элирүүлэгдэһэн дутагдалнууд совхозой парткомой зүблөөн дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ. Тэдэниие усадхаха тодорхой хэмжээншье хараалагдаа. Илангаяа фермэнүүдтэ һаалишадые хүсэд хүрэхөөр табиха, тэдэндэ һайнаар амарха, хүдэлхэ эрхэ байдал бии болгохо, фермэ бүхэниие хүнэг, бидон гэхэ мэтэ амһартаар хүсэд хүрэхөөр хангаха, ариг сэбэрые наринаар сахиха гэжэ дурадхагдаа.

Нэгэ үгөөр хэлэбэл, һү һааха, гүрэндэ тушааха һара, квартал бүхэнэй түсэб, даабариие амжалтатайгаар дүүргэхэ, продукцияа эрхим шанартайнаар сахиха гэжэ дурадхагдаа. ломжо энэ ажахыда гүйсэд бии.

К. ХАЛТАНОВ.

ПАРТИЙНА ХРОНИКО

ХЭЖЭНГЭ. Хүртэйн леспромхоздо арадай хиналтын нэгэ гол, цеховой хоёр бүлэг, 7 пост эмхидхэгдэнхэй юм. Эдэ бүлэг болон постнуудай ямараар хүдэлмэрилжэ байһан тухай, тэрэниие партийна талаар хэр зэргэ хү-

Хүтэлбэри һул...

тэлбэрилжэ байһан тухай тус леспромхозой партбюрогой секретарь К. Ц. Батуев КПСС-эй райкомой бюро дээрэ тоосоо бариба.

Тус партбюро арадай хиналтын бүлэг болон постнуудай хүдэлмэриие һулаар хүтэлбэрилнэ гэжэ партиин райкомой бюро тэмдэглээ. Ниитын эдэ эмхинүүд предприятиин ажал хэрэгэй ябасые, технико-экономическа үрэ дүнгыень, гүрэнэй түсэбэй дүүргэлтые мүртэйгөөр хинан шалганагүй, дутуу дундануудые элир... оролдоногүй.

Энэ леспромхоз һа... да гүрэнэй түсэб дү... ехэ гээгдэлдэ оронхой... арадай хинагшад энэ... далай гол шалтагаан... хэйлхэ, предприятиин... дэлһээ гараха хэрэгтэ... лохоор туһалалсажа, ... жээ абаха уялгатай ... юм.

ХЭМЖЭЭ ЯБУУЛГАНУУД ХАРААЛАГД...

Партийна эхин организацинуудта тоосоото һунгалтын суглаанууд боложо дүүрээ. Тэдэ суглаанууд дээрэ үгэ хэлэһэн коммунистнууд партбюронуудай, парторгануудай ажал ябуулгадахи дутагдалнууд тушаа али олон шүүмжэлхы ажаглалтануудые хэһэн, хүдэлмэреэ саашадань һайжаруулха хэрэгтэнь туһа болгон, өөһэдынгөө һанамжа болон дурадхалнуудые оруулһан байха юм.

Тоосоото һунгалтын суглаануудай материалнуудые КПСС-эй Хэжэнгын райком наринаар шэнжэлэн хаража үзөө. Тиигээд коммунистнуудай оруулһан дурадхал болон шүүмжэлхы аж... дые хүсэндэнь хүргэхэ... дэлгэрэнгы хэмжээ я... дые хараалжа, райкомо... рэ баталба. Хэмжээ я... дай дүүргэлтые саг үр... налта дороо абаха хэр... райкомой эмхидхэлэй... даалгагдаа.

ТҮРҮҮШҮҮЛ—ПАРТИИН ЗЭРГЭДЭ

Аймагай партийна эхин организацинууд өөһэдынгөө зэргые бэхижүүлхэ асуудалда һүүлэй үедэ горитой анхарал хандуулдаг болоо. Тиихэ зуураа, партиин зэргэдэ үйлэдбэри дээрэ хүдэлдэг ажалай түрүүшүүлые шэлэн абаха гэжэ оролдолго гаргана. Жэшээнь, Хэжэнгын совхозой партком ажахынгаа эрхим механизатор Михаил Гажитбалович Чимитов, бэрхэ хонишон Дашима Базаровна Дылыкнимаева гэхэ мэтэ зониие КПСС-эй гэшүүндэ кандидадаар абаһан байха юм. Тиихэдэ геологуудай партийна эхин организациин коммунистнууд автокрановщик, ВЛКСМ-эй гэшүүн Борис Вострецовые партиин гэшүүндэ кандидадаар абаха гэһэн тогтоол нэгэн дуугаар баталаа һэн.

Шэнэ жэлэй эхеэр з... КПСС-эй райкомой бюро... лэгдэһэн нүхэдэй пар... шүүндэ кандидадаар а... һан хэрэг хаража үзөөд... эхин организацинууда... шиидхэбэринүүдые бат...

Р. ЦЫМП...
КПСС-эй р...
таһагые ...

ТАБАН ЖЭЛЭЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ

Ленинэй орденто ЛВ... дэлмэришэд табан жэл... түрүүшын жэлэй даабари... тайгаар дүүргэһэн юм. ...ментальна цехэй колл... лэйнгээ түсэб болзорһ... дүүргэжэ, түсэбһөө гаду... га 92 түхэригэй про... тээн гаргажа, бэшэ ... дундаһаа онсо шалгараа.

Ажал хэрэгээ һайн ... дүршэлтэй бэрхэ хүд... эндэ олон даа. Эдэнэр ... техникээ бүтээсэ ... ашаглажа шадана. Мүн ... онол арга хэрэглэжэ, ... хүдэлнэ. Халаан бүрии... бари үлүүлэн дүүргэжэ, ... продукци ехээр бүтээнэ.

Жэшээлхэдэ, Алексей ... Левон Миносян, Иван ... гэгшэд халаанайнгаа ... 15—20 процентээр ... дүүргэжэ, бэшэндээ түү... лай үльгэр жэшээ хару... байдаг. Ажалай түрүүш... дэхи табан жэлэй хоёр... лэй даабари болзорһоо... дүүргэхэ гэһэн уялга ... Тэрэнээ бэелүүлхын ту... гай шангаар хүдэлдэг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ (зүүн ... А. Г. Минеев, Л. Минос... Романов.

С. ЦЫДЫПОВЭЙ

Мария Борисовна Серовой нэрэмжэтэ нэ фабрикада таб... жэлээ хүдэлнэ. ... богонихон болзор соо ... руулдаха станок дээрэ ... һурга. Тэрэ мүнөө ду... бэрхэ хүдэлмэришэдэй ... оролсоно. Эгээл үндэр—... разряд олгогдоһон. Мари... на халаан бүриингөө ... 20 — 25 процентээр ... дүүргэжэ, бэшэнэй дунда... шалгарна. Мүн лэ олони... рэгтэ эдэбхитэйгээр хаб... даг. Сүлөө сагтаа эрдэм ... релоо дээшэлүүлэн һура...

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ

Зураглал

АМЖАЛТЫН ЭХИ ТАБИЛСАГША

Хашаагай үүдэ татаадхихадань, олон малай амисхаалай дулаахан уурал, мүн баһа үбһэ, силосэй хоншуухан үнэр хамар сорьён үгтэнэ. Рыгжит Цыреновнада энэ үнэр нэгэл танил, аятай зохид шэнгеэр үзэгдэдэг юм. Тэрэньшье гайхалгүй. Эгээл таба-зургаан жэлэй туршада энэ хашаагай үүдэ үдэр бүри шахуу татажа ороно.

Рыгжит Пунсыковагай ерэхэдэ һаалишад үнеэдэйнгээ үглөөнэй һаам дүүргэээд, малай байра соохиие сэбэрлэжэ, хүрзэ, тармуурнуудые наяргажа байба.

— Ээ, Рыгжит, яатараа унтаабши? Халуун хэбтэриһээ бодожо ядашобтайши, — гэжэ хэньшье саанаһаа хүхюун энеэдэрээ холижо байгаад шоглон хэлэнэ.

— Техник - үрэжүүлэгшэдэ үүр сүүрээр эндэ ерэһэнэйнь хэрэг юуб. Үдэр ута ха юм, үнеэдээ үрэжүүлжэ үрдинэ ааб даа,—гэнэ нүгөөдэнь.

— Үгы, битнай, энэ үглөөнэй гүрэнэй племстанциһаа асарһан бухын үрэ тушаажа абаалби, — гэжэ Рыгжит Цыреновна зэмэтэй юумэдэл хэлэхэ юм.

Эдэмнай үглөөгүүр харанхыда бодожо ажалдаа гараһан, нилээд сусаһан хүнүүд гэжэ һанахаар-шье бэшэ, эндэ хүхюун энеэдэ зугаа таһарнагүй. Ажалайнгаа урагшатай һайн ябахада хүнүүдшье урматай, хүхюун баяртай, зоригтой, хэжэ байһан юумэнэйнгээ хүндыешье мэдэнгүй хүдэлнэ ха юм.

Үнгэрэгшэ жэлдэ Загарайн аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой түбэй һаалиин фермэ һү һаалгаар аймаг дотороо дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ эрхимлэжэ ябаа. Нёдондо эндэхид үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 2347 килограмм һү һаагаа гэхэ гү, али урда жэлэйхидэ орходоо үнеэн бүхэнһөө 240 килограммаар ехэ һү һаагаа. Тиихэдэ фермынь түрүү һаалишад Елизавета Никитина, Галина Раднаева, Ханда Дугаржапова гэгшэд үнеэн бүриһөө 2360—2400 килограмм һү һааһан байна.

Энэ амжалта туйлалтада фермын техник-үрэжүүлэгшэ Рыгжит Пунсыковагай хубита бии гэхэдэ нэгэшье алдуу болохогүй. Хэнэйшье мэдэһээр, техник-үрэжүүлэгшын ажал һаалишадайхидал адли тиимэ ехээр тобойжо харагдадаггүй ааб даа. Теэд үнеөдэй олоороо тугаллаагүй һаань, хайшан гээд ехэ һүн һаагдахаб. Элитэ һаалишан бүхэнэй нэгэшье үнеэнэйнь һубайраа һаа, бүхыдөө фермэнь һү һааха түсэб, уялгаяа дүүргэжэ шадахагүй ха юм. Гадна тугаллаһан үнеэдые хаһа сагыень алдангүй, ототой боломсоорнь дары хаража үрэжүүлхэ хэрэгтэй. Эдэ бүгэдэ нэн түрүүн техник-үрэжүүлэгшын лэ оролдолго шадабариһаа, тэрэнэй ажалдаа харюусалга ехэтэйгээр хандадагһаа дулдыдана.

Энэ фермэ таба-зургаан жэлэй саада тээ аймагай ажахынуудай фермэнүүдэй дунда дэлгэрһэн мүрысөөндэ халтад гэхэдээл һүүл барихаяа һанадаг, тон һайн байхадаал, тэг дундуур ябадаг һэн.

Эгээл тиихэдэ фермые даагшаар эдэбхитэй бэрхэ эмхидхэлшэ, коммунистка Димит-Ханда Жимбеевна Максарова томилогдожо, эндэхи байдал харaa байса пайжаржа, фермэнь бага-багаханаар-шье һаа, юрэдөөл яһала мэдэгдэхээр урагшаа дабшажа эхилээ. Тэрэ үедэ Димит-Ханда Максарова нэгэтэ Рыгжидтэй уулзаад, иигэжэ хэлэбэ:

— Хэршье оролдоо һаа, һайн техник-үрэжүүлэгшэгүйгөөр урагшаа ябахаяа болёод байнабди. Мүртэйгөөр хүдэлхэ хүншье олдоногүй. Шимни туршаад үзыш даа.

— Биш шадахагүйлби. Энээндэш тусхай һургуули хэрэгтэй ха юм, — гэбэ Рыгжит Цыреновнань.

— Мэнэ гэһээр шамайе Улаан-Удын гүрэнэй племстанцида гурба һарын курсада эльгээхэбди,—гэбэ.

Тиигэжэ Рыгжит Пунсыкова техник-үрэжүүлэгшын мэргэжэлтэй болоод, тэрэ гэһээр тус фермэдэ таһалгаряагүй хүдэлжэ байна. Жэл бүри курса, семинарнуудта ошожо, мэргэжэлээ дээшэлүүлдэг.

— Зарим хүнүүд, үнгэрхэдөө ажахын хүтэлбэрилэгшэдшье техник-үрэжүүлэгшын ажалые тоодоггүй, тэрэнэй бүтээжэ эрхихэ юумэн юу байха һэм гэһэншүүгээр хөөрэлдэдэг. Тиигээдшье техник-үрэжүүлэгшын ажалай түлөөһэн бага. Энээндэ хүдэлхэ хүн олдожо үгэдэггүй ха юм даа. Үнэндөө энэтнай нилээд харюусалгатай ажал. Үбэл зунгүй, нэгэшье үдэр алгадгүй фермэ дээрээл байха ёһотойш. Һаалишад, малшадтай тааралжа, үгээ ойлголсожо хүдэлхэ хэрэгтэй. Гансараа хэдэн зуун үнеэдые нэгэ- нэгээр хаража, ототой болоһыень мэдэжэ үрэжүүлхын аргагүй. Эндэ һаалишад, малшад лэ ехэ туһа хүргэхэ байна, — гэжэ Рыгжит Цыреновна хөөрэдэг.

Һүүлэй дүрбэ-табан жэлэй туршада тус фермэдэ зуун үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 95—100 тугал абтана. Үнгэрэгшэ жэлдэ зуун үнеэн бүриһөө 97 тугал абтаа. Искусственна үрэжүүл... бөөр, нарин заабариин ёһоо... дэг болоһонойнь ашаар ... үүлтэршье хараа байса һай... Хэрбээ табан жэлэй саад... энэ фермэдэ үнеэн бүриһөө ... доол 1500 үлүүтэй кило... һүн һаагдаһан һаа, мүнөө ... 2500 килограммда дүтэлбэ.

Рыгжит Цыреновна ган... өөрынгөө ажал хараад ябада... али нэгэ һаалишанай үбшэл... ондоо тээшээ ошоходо, үнеэд... һаагаад байдаг. Мүнөө ф... даагша нүхэр Максаровагай ... һарын курсада ошоод бай... орондонь тэндэхи ажалаа эм... хэнэ, тоо бүридхэл хэнэ, һ... шаажа абана.

Юрэдөөл, даб дээрэ хара... энэ хүнэй ажал тиимэ ехэ... бойжо харагдаагүйшье һаа. ... мэеэ түрүү зэргэдэ гарга... гаан эдеэ ехээр дэлбэрүүлх... рэгтэ тэрэнэй оруулһан ... бага бэшэл байха даа.

М. НАМЖИЛО...

ЖУРАМ САХИЛГА—ХҮН БҮХЭНДЭ ХАБААТАЙ

...аяхан ажалшадай депутадуу...й Борьёогой сомсоведэй ээлжээ...сесси боложо үнгэрөө. Тэрээн ...рэ «Ниитын гурим сахин хам...га ба тэрэниие һайжаруулха ...ээнүүд болон гэмтэ ябадал...эмсэлые шангадхаха тухай» ...удал зүбшэн хэлсэгдээ. Сомо... Соведэй түрүүлэгшэ нүхэр Б. Дарицыренов элидхэл хээ. ...лидхэлшэ ба үгэ хэлэһэн де...адууд тус ажалда бии байһан ...н баримтануудые, дутуу дун...уудые тэмдэглээ. Борьёогой соведэй харьяата газар дээрэ ...эдэй 1 сүүд, һайн дуранай 2 ...жина, эхэнэрнүүдэй 2 совет ...он һайн дуранай ниитын бу...шье эмхинүүд хүдэлнэ. Эдэ ...эдэ ехэхэн хүсэн гээшэ ааб ...а. Ниитын гурим хамгаалха, ...б хуули буса ябадалтай тэм...э талаар эдэ ниитын органи...эшнүүд горитойхон юумэ хэхэ ...тай, хэжэшье байдаг.

...ибэшье тус хэрэгые сагай ...тэдэ хүргэхын тула бүхы ...нүхэсэлнүүд хэрэглэгдэнэгүй. ...шээнь, 1971 ондо урда жэлэй...э ерходоо хоёр дахин олон гэмтэ ябадал гаргагдаһан байна. Социалис эд зөөри урихэ ябадалшье үзэгдөө. Хамтын зөөри урихэ ябадалай олонхинь элишэлэгдэнэгүй, гэмтэ ябадал гаргагшадые оложо, хэһээхэ талаар зохихо хэмжээнүүд абтаагүй үлэһэншье ушар бии, ойлгууламжын худэлмэри тон һулаар табигданхай гэжэ үгэ хэлэгшэд тэмдэглээ.

Аймагай милициин хүдэлмэрилэгшэд арга боломжонуудаа түйсэд хэрэглэнэгүй, гэмтэ ябадал гаргагшадые элишэлэн олохо хүдэлмэриие һуларуулаа гэжэ шүүмжэлэгдээ һэн. Һайн дуранай арадай дружина, нүхэдэй сүүд, социалис хуули ёһо ба ниитын гурим сахиха талаар сомсоведэй дэргэдэхи саг үргэлжын комисси, ниитын бусад организацинууд һулаар хүдэлнэ.

Гадна колхозниггуудай дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри һулаар ябуулагдана. Энээнһээ уламжалан зарим хонишод хонидоо олоор гарзада оруулна, үгы болгоно. Ажалайнгаа үедэ архидаха, хүдэлмэридөө гарахагүй ушар үзэгдэнэ. Гэбэшье бригадирнууд, отделениие даагшад энээн тушаа зохихо хэмжээ абанагүй. Журам эбдэгшэдые нэрэ обогоорнь элирүүлээд, нүхэдэй сүүдээр зэмэ тохоходо болохо байгаа.

Колхозой зарим залуушуул ажалай журам үнэхөөрөөшье олоор эбдэдэг гээд депутат Ж. Ч. Жаргалов тэмдэглээ. Зарим трактористнууд, автомашинын жолоошод хубиингаа хэрэгтэ трактор, машина намнаха ябадал гаргана. Мүн архиин һогтуугаар машина, мотоциклда һуугаад, аюул хэжэ, бэеэ гэмтээхэ гү, амяа алдаха ябадал бии байна. Милициин хүдэлмэрилэгшэд ниитын гурим эбдэгшэдые элишэлэн хэһээхэ хэрэгые удааруулна, заримдаа хэмжээ абангүй орхижорхино. Арадай дружина, нүхэдэй сүүд, элдэб ниитын эмхинүүд милициин хүдэлмэрилэгшэдтэ, сомсоведтэ ехэшэг туһаламжа үзүүлхэ арга шадалтай юм. Мүн лекционно пропагандын удха шанар тухай олон депутадууд тодорхойлон тогтоо. Сомсоведэй зүгһөө лекци тон үсөөн уншагдана.

Залуушуул, мүн хуулиин наһа гүйсөөгүйшүүл ниитын гурим эбдэнэ, элдэб хулиган ааша гаргана, заримдаа наншалдаа үүдхэнэ гээд депутадууд нүхэд С. Ц-Д. Гомбожапов, Д. Б. Лумбунов болон бусад тэмдэглэһэн байна.

Эдэ ямар шалтагаан дээрэһээ болоноб гэхэдэ, жэшээнь, «Коммунизм» колхозой соёлой байшанда, отделениин клубта залуушуултай ямаршье хүдэлмэри хэгдэнэгүй. Һайн дуранай кружогуудай хүдэлмэри огто орхигдонхой, элдэб темээр лекци ба хөөрэлдөөн болоногүй.

Аймагай прокурор нүхэр Г. Б. Шагдуров сесси дээрэ дэлгэрэнгы үгэ хэлэхэ зуураа, аймаг соо боложо байһан элдэб жэшээнүүдые тодорхойлон мэдүүлээ. Сесси дээрэ үгэ хэлэгшэд ниитын гурим сахилгые һайжаруулха, тэдэниие усадхан үгы хэхэ тушаа олон дурадхалнуудые оруулаа.

Сомсоведэй сесси зүбшэгдэһэн асуудалаараа зохихо шиидхэбэри абаа.

Ц. САГАЛЕЕВ.

Найдамтай хонишод

...энэ жэл шэрүүн жабараараа ...инаһаар ерэбэ. Үбэлэй дунда ...а гаража, хонишодой ажалай ...үүн хаһа эхилбэ ха юм. Яруу...н аймагай «Юбилейный» совхо...й хоёрдохи отделениин хонишо...й байрада харанхы, орой боло...р хонидой эдеэлхэ, хүнүү...й хойшо урагшаа мэгдүүсэн яба...таһарнагүй. Энэмнай Хулһа...н хонидой отара гээшэ. Эндэ ...лагша хонишон Доржи ...даев, хонишод Цырен-Дулма, ...рен-Доржо Доржиевтан, Бадма...н Цырендоржиева гэгшэд хү...дэг.

...онид хурьгалха ойртоо. Һайн ...а абаха гээ һаа, һайнаар ...аллаха, хонидойнгоо харууһал...эдеэлүүлгые эрхимээр эм...дхэхэ хэрэгтэй бшуу. Ахалаг... хонишон Будаев хонишон ...жиева хоёр хори гаран жэл ...хонин ажалда хүдэлнэ. Тэдэ...р үнгэрһэн жэлнүүдтэ һайнаар хүдэлжэ, олон түл абаһан байха юм. Мүнөө жэлдэшье 100 эхэ хонин бүриһөө 85—90 хурьга абаха зорилготой. Тэдэнэр хоёр залуу нүхэдөө дахуулан, һайнаар һургахые оролдоноп.

Хулһатын хонишод зургаан зуун гушан хонитой. Тэдэнь бултадаа түрүүшынхиеэ хурьгалха юм. Тиимэһээ эдэнэр хонидоо бүри һайнаар харууһалжа, тарган байлгахые хүсэнэ.

Цырен-Дулма Доржиева олон жэлдэ хонин дээрэ хүдэлхэ зуураа олохон залуушуулые өөрынгөө дүй дүршэлдэ һургаһан байна. Ажалдаа һайн дүнгүүдые түйлаһанайнгаа түлөө шагналда оло дахин хүртэһэн, нёдондо зун аймагай Соведэй депутадаар һунгагдаһан байгаа.

Хулһатын түрүү хонишодой абаһан уялгаа амжалтатай дүүргэхэ байһандань найдамаар.

П. ЦЫДЫПОВА.

...МОСКВА. Ухибүүдэй наадануудые хэдэг центральна конструк...орска бюродо шэнэ материалнуудые хэрэглэн, нааданхайнуудые ...тээхэ арга хэрэглэгдэдэг болоо. Жэшээлэн хэлэбэл, эндэ синтети...ескэ утаһаар зөөлэхэн наадханхайнуудые хэдэг, элдэб үнгэтэ лаагуу...аар хушажа ёлкын хатуу наадханхайнуудые, хүгжэмэй инструмент...үүдые болон бэшэшье элдэб зүйлнүүдые хэдэг болонхой.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: инженер А. А. Ковырков пластмассаар хэг...эд, нимгэн түмэр саарһаар хушагдажа бүтээгдэһэн саксофон шэн...лэн үзэжэ байна.

ТАСС-ай фотохронико.

ХҮРШЭ ОБЛАСТЬДО

МҮРЫСЭДЭГ КОЛХОЗУУДТА

ЦОКТО-ХАНГИЛАЙ XXII партсъездын нэрэмжэтэ колхоз округ соогоо томо колхозуудай нэгэн гэжэ тоологдодог. Энэ ажахы 52 мянга 500 хонитой, 2 мянган толгой эбэртэ бодо малтай юм. Тиин үнгэрэгшэ табан жэлые эрхим дүнгүүдээр түгэсхөө

Цокто-хангилайхид шэнэ 1972 он соо гүрэндөө 8 мянган центнер мяха, 5 мянга хахад центнер һү худалдахаар хараална.

Тус ажахы хүршэ һуугаа Ждановай нэрэмжэтэ мүн лэ томо колхозтой мүрысэдэг юм. Эдэ ажахынууд шэнэ жэлэй түсэбөөр хоюулан ехэ ажал хүдэлмэри бүтээхээр хараалаанхай. 1972 оной дүнгүүд нэн түрүүлэн үбэлжэлгые амжалтатайгаар үнгэргэһэнһөө гол түлэб дулдыдаха байна бшуу.

Тиимэһээ малай үбэлжэлгые эхилхын урда тээхэнэ хоёр ажахын хүдэлмэрилэгшэд мүрысөөгөө шалгадаг гуримтай. Энэ шалгалтада хүдөө ажахын районно управлениин болон эдэ колхозуудай мэргэжэлтэд, мүн дүй дүршэлтэй түрүү хонишод хабаадаа. Тиихэ зуураа, мал ажалай бүхы буусануудаар ябажа хараһан, һонирхоһон, һайн юумэнүүдые, мүн дутуу дундануудые тодорхойлһон байна. Тиихэдэ жэлэй эхиндэ зохёогдоһон мүрысөөнэй дүримэй хэр зэргээр дүүргэгдэһэниинь анхаралда абтаа.

Шалгалтын дүнгүүдэй ёһоор, Цокто-хангилайхид бүхы хотонуудаа саг соонь һайнаар дулаалһан, 18 скважин бэлэдхэһэн байгаа. Харин Һүдэнтэдэ малай үбэлжэлгын бэлэдхэл дутагдалнуудтай байгаа. Тиихэдэ хоюуландань үбһэн ехэ бэлэдхэгдэһэн гэжэ тоологдоно. Тиин сэгнэлтэ үгтэһэнэй һүүлээр цокто-хангилайхид колхоз хоорондын мүрысөөндэ илагшад болоо гараба. Энэ ушарһаа цокто-хангилайхид һүдэнтынхидтөө зарим дурадхалнуудые оруулаа, һанамжануудые хэлээ. Ушар тиимэһээ мүрысөөндэ түрүүлһэн колхозой ажал хэрэгүүд дээрэ тобшо тэды тогтоё.

Хэрбээ бригаданууд, фермэнүүдэй хоорондохи мүрысөөнэй ябасые хаража үзөө һаа, мүн лэ һонин байха юм. Энэ талаар колхоз, нютаг бүхэндэ өөһэдын эьмай залууршад, мүрысөөнэй түрүүшүүл олон бии. Жэшээнь, Цокто-Хангилай томодхогдоһон ажахын хонишодой бригаданууд соо Дмитрий Холхоновой толгойлдог дүрбэдэхи бригада мүрысөөндэ ороолон шалгарна. Тус бригада Гончик Очировай толгойлдог нэгэдэхи бригадатай мүрысэдэг юм.

Октябрь һарын эсэс багаар эдэ хоёр бригадануудай мүрысөөнэй дүн гаргагдажа, Холхоновой бригада илаһанда тоологдоо һэн. Энэ бригадынхид жэлэй дүнгүүдэй ёһоор дааһан хонидоо 98 процент ондо оруулжа, ноохо хайшалха түсэбөө 115 процент дүүргэһэн, 100 эхэ хонин бүриин 93 хурьга абажа түлжүүлһэн, түсэб-даабариһаа холо үлүүлэн, 3300 центнер үбһэ тэжээл бэлэдхэһэн байна. Энэ жэлэй 9 һарын дүнгүүдээр нүхэр Холхоновой бригадада колхозой правлени, партийна бюрогой дамжуулгын улаан вымпел мүнгэн шантайгаар барюулагдаа.

Үбэлжэлгын эхинһээ хойшо хонидоо гарза хоролтогүйгөөр хаража байһан түрүү хонишод Цокто-Хангилда олон.

Баруун Хара-Нуур гэжэ нютагта Балдан Мункуевай отара нютагжанги. Балдан баабай 62-той пенсионер хүн юм. Хонидойнь хото хорёо тоб гэмэ. Хотонойнь баруун урда нягта зохидоор баригдаһан дулаан байра, хуһамаг хорёо. Тэрээн соонь үбһэн, зелёнко, һолоомоной хэдэ хэдэн һүринүүд...

Мункуевтанай жэл жэлэйнь ажалай дүнгүүдые хараад үзэхэдэ, жэгдэ һайн. Эдэнэр даажа абаһан хонин һүрэгые жэлһээ жэлдэ һайнаар ондо оруулхын хажуугаар, мүн түл абалгые эрхимээр үнгэргэдэг, ноохо хайшалха түсэбөө зуун процентһээ холо үлүүлэн дүүргэдэг байна. Тиихэдэ энэ жэлдэ зуунһаа зуун найман хурьга абажа, ноохо хайшалха түсэбөө 129 процент дүүргээ. Эдэ дүнгүүдээ баталан хэлэхэ зуураа:

— Шэнэ жэлдэ үшөөшье һайн дүн түйлаха дуран бии гээшэ, — гээд Балдан Мункуевич нэмэнэ.

Теэд хэлэһэн үгэдөө заатагүй хүрэхэ байһандань этигэмээр. Мункуевтан газаагаа 310 центнер өөһэдын бэлэдхэһэн үбһэ, 230 центнер обёос, һолоомон, дабһан болон бусад тэжээлтэй.

Концентрированнэ тэжээлээ кормушканууд соо хэжэ үгэдэг. Уһалалга һайнаар эмхидхэгдэнхэй. Хонидоо үглөөнэй 8-9 часһаа үдэшын 7-8 час хүрэтэр адуулаад, түхэреэн дулаан хотондоо хаажа хонуулна. Үглөөгүүр үбһөөр гү, али обёосоор халуулдаг.

— Түхэреэн хотоной үлүү һайн талань юун гээшэб?—гэһэн асуудалда ахалагша хонишон иигэжэ харюусаба:

— Түхэреэн хотон юугээрээ һайн бэ гэхэдэ, шииг үгэхэгүй, хонид дал соо байһандал халуудахагүй байнал даа.

Бидэнтэй хөөрэлдэжэ һуухадаа, Мункуев тэрэнэй һамган Балданай Сэндэмэ хоёр хонин тухайдаа һанаата болоһон хэбэргүй байба.

— Хонидтнай мүнөө өөһэдөө бэлшэжэ ябана гү?—гэһэн асуудалда:

— Үгы бэд даа, яагаад мал харууһагүй орхижо бологшо һэм. Басагамнай адуулжа ябана. Энэ жэлдэ арбадахи класс дүүргээд, маанадтаа хамһалсажа байгаа юм. Ябан ошон маанадаа һэлгэхэ хүн гээшэ. Залуу халаан ехэл хэрэгтэй даа,—гэжэ хоюулан харюусаба.

Мункуевтанай басаган Бадма-Ханда оройдоол 18-тай. Гэбэшье, бага наһанһаа хойшо аба, эжыдээ хамһалсадаг тула хонин ажалда дүйтэй, дүршэлтэй болонхой.

Эхэ, эсэгэ, басаган гурбанай ажал хараад байхадаа, ёһотойл сололто хонишодой бүлэ гээшэ гэхээр. Теэд эдэнэй нэрэ зэргэнүүд энээн тухай бүри эли тодоор хэлэжэ үгэнэ бшуу. Мункуевайда орожо ерэхэдэ, баруун ханыень дүүрэн шэллэмэл грамотанууд болон дипломууд хүрэ хүрэһөөр хүнэй анхарал татаадхиха юм. Эдэнь олон жэлэй туршада соо жэл бүри колхоз, аймаг болон округой хүтэлбэрилхы зургаануудһаа үгтэһэн байна. Илангаяа хоёр диплом тухайда тогтолтой. Нэгэн дээрэнь «партиин Агын райкомой бюро, райсоведэй гүйсэдком болон хүдөө ажахын ба бэлэдхэлэй хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай райкомой президиумэй шиидхэбэриин ёһоор, 1971 оной социалис мүрысөөндэ үйлэдбэриин эрхим дүнгүүдые түйлаһанайнь түлөө ахалагша хонишон Мункуев Балданда «Районой чемпион» гэһэн нэрэ зэргэ олгохо» гээд бэшэгдэнхэй. Харин нүгөөдэ дээрэнь колхозой правлени, партийна организациин шиидхэбэриин ёһоор 1971 он соо үйлэдбэриин үндэр дүн түйлаһанайнь, ниитын ажабайдалда эдэбхитэйгээр хабаадаһанайнь, мүн коммунизм байгуулагшадай гурим эрилтэнүүдые һайнаар сахидагайнь түлөө нүхэр Балданова Сэндэмэдэ «Колхозой алтан хоолосой кавалер» гэһэн нэрэ зэргэ олгохо гэжэ бэшээтэй.

Юрын ажалша хүнүүдтэ эдэ нэрэ зэргэнүүдһээ хүндэтэй юун байхаб даа?! Тиихэдэ Бадма-Хандын магтаалда хүртэхэ сагынь ехэ, үргэн харгынь нээлгэтэй.

Саашаа ябажа, хүршэ һууһан ахалагша хонишон Жаповайда хүрэхэдэмнай, эндэ оройн түрэлгын үрэжүүлгэ түлэг дундаа ябажа байгаа. Искусственна аргаар үрэжүүлгэ хэжэ байһан Таня Жаповатай уулзаабди. Ахайнь хонидоо адуулжа гараһан, гэртээ үгы. Таня энэ жэл Цокто-Хангилдаа 10-дахи класс дүүргээд, хонин ажалда хамһалсахаар шиидэһэн байна. Тиин үрэжүүлэгшын курса дүүргэһэнэй һүүлээр эндэ хүдэлжэ байна гээшэ.

Тиихэдэ ахалагша хонишон Жаповай түхеэрһэн хотон, бууса хорёо, кошара харахадаа, эндэ эрхим хонишон байдаг гэжэ хүрэ хүрэһөөр ойлгохоор. Энэ хонишоной ажалайнь дүнгүүд баясамаар. Оройн түл абалгаар түсэбөө 113 процент, хонидоо ондо оруулха талаар 96 процент, ноохо хайшалалгаар 106 процент дүүргэһэн байна. Хабар космонавт Филипченкын эдэнэйдэ хүрэхэдэ, Дарма-Базар уялгануудаа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхэ хүсэл тухайдаа хөөрэжэ байгаа һэн. Тиин тэрэниие хэлэһэн үгэдөө хүрэдэг хүн гэжэ харанабди.

А. ЖАМБАЛОН.
Шэтын область,
Агын округ.

ХИЛЬЫН Саанахаа

РАДИО ТЕЛЕФОН ТЕЛЕГРАФ

Бангла дешэй делегациин мэдүүлгэ

КАИР. (ТАСС). «Национальна ...өөгэй түлөө тэмсэн илаһан, ...нгла дешэй бэеэ даадаг, бүрин ...өөтэ республика тогтооһон ...үүн Бенгалиин арад зон эб най...далай, сүлөөтэ байдалай, де...кратиин политика бэелүүлжэ ...на»,—гэжэ Азиин, Африкын ...дуудай һаналаа нэгэдэлгын эм...ин V конференци дээрэ Бангла ...шэй делегациин тараахан мэ...үлгэ дотор хэлэгдэнэ.

Бангла дешэй сүлөөтэ арад ...периализмда, шэнэ түхэлэй ко...иализмда эсэргүү тэмсэлшэд...й нэгэ зэргэдэ жагсаад байна ...э мэдүүлгэ доторнь тэмдэглэг...нэ.

Бангла дешэй бэеэ дааһан, бү...н сүлөөтэ гүрэн боложо мүндэ...лгэ американ империализмын ...рхис политикада эсэргүү шанга ...илто болоо.

«Бангла дешэй арад зон илалта түйлаһандаа баярлахын хажуугаар, США-гай дэмжэдэг Пакистанай засагаархидта хюдагдан, түйлай ехэ гэмтэл, гасалан үзэһэндөө» гашуудажа байна гэжэ мэдүүлгэ дотор тусхайлан тэмдэглэгдэнэ. Ямаршье гэм зэмэгүй 1 миллион үлүүтэй эрэшүүл, эхэнэрнүүд, үхибүүд алуулаа. Тэдэнэй дунда — ОСНАА-гай Национальна комитедэй генеральна секретарь Шахидулла Кайсыр бии.

Яхья Ханай хархис засагай мүрдэлгэ хюдалгаһаа зугадаһан, Зүүн Пакистанай 10 миллион зон тушаа анхарал оролдолго гаргаһанайнь түлөө Индиин правительствада тус делегаци баясхалан хүргэнэ. «Индиин правительство болон арад зоной дэмжэлгын, Советскэ Союзай ба бусад социалис оронуудай, тэрэшэлэн Ази болон Африкын сүлөөтэ арадуудай талархалгын ашаар, Баруун Пакистанай сэрэгэй хархис засагаархидай хэрзэгы шэрүүн, зэрлиг муухай түсэбүүдые, маниие үгы хэхэ тухай зорилготой түсэбүүдые таһалдуулаабди гэжэ мэдүүлгэ доторнь хэлэгдэнэ.

«Хитадай хүтэлбэрилэгшэд американ империализмтай һаналаа нэгэдээд, Бангла дешэй арад зоной сүлөөрэлгын үнэн сэхэ тэмсэлдэ эсэргүү Яхья Ханай сэрэгэй хунтые сэхэ дэмжэһэн байгаа»,—гэжэ мэдүүлгэ доторнь саашадаа дурдагдана.

Шэнэ гүрэн мэдэрхыень бусад оронуудай правительствануудые Бангла дешэй правительство уряална, тиихэтээ хамта манай гүрэн ООН-до, үласхоорондын бусад эмхинүүдтэ абтаха гээд найдана гэжэ мэдүүлгэ доторнь хэлэгдэнэ.

ПАТРИОДУУДАЙ АМЖАЛТАНУУД

ХАНОЙ. (ТАСС). Урда Вьетнамые сүлөөлхэ Арадай зэбсэгтэ хүсэнүүд январиин 10-най һүни Сайгонһоо баруугаар 9 километртэ байһан сайгон сэрэгүүдтэ добтолоо. Январиин 10-най үглөөгүүр Сайгонһоо баруун-хойгуур 37 километртэ байһан США-гай армиин 11-дэхи моторизованно полкдо добтолбо.

ХАНОЙ. (ТАСС). Урда Вьетнамай патриодууд Сайгон шадар байһан дайсанда эсэргүү сохилтонуудые таһалгаряагүй хэнэ. Американо-сайгон сэрэгүүдэй хори гаран гол пунктнууд добтологдоо.

ШАХАРДУУ БАЙДАЛ ТОХЁОЛДОНХОЙ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Батон ...уж хотодо (Луизианын штат) ...ахардуу байдал тохёолдонхой. ...мендантын час хүсэндөө бай...ар, хотын үйлсэнүүдые поли...иин сагдаанар харууһална. Негр...үүдые барижа хаана.

Январиин 10-да негрнүүдэй ...агсаалда хабаадаһан хүнүүдые ...лициин зүгһөө мүрдэлгэ ...хардуу байдалай шалтагаан ...олоо. Расова буһалгаануудай ...ээ дүрбэн хүн алуулһан, таби гаран хүн шархатаһан байгаа. Жагсаалда хабаадаһан олохон хүн баригдажа хаагданхай.

Бидэл энэ хюдалгын түлөө гэм зэмэтэй байнабди гэжэ полициин засагаархид мэдэрнэ. «Буудажа эхилһэн түрүүшын хүниинь би байгаа гээшэ хаб»,—гэжэ полициин подразделенинүүдэй нэгые командалһан капитан Клеммонс «Нью-Йорк таймс» газетын репортёрто мэдүүлһэн байна.

Израилиин харата ябуулгые буруушаана

БЕЙРУТ. (ТАСС). Ороной урда районуудта эсэргүү ээрхэг түримхэй ябуулгып Израилиин зүгһөө хэгдэжэ байһантай дашарамдуулан буруушаал мэдүүлхыень ООН-ой дэргэдэхи саг үргэлжын түлөөлэгшэ Э. Горра гэгшэдэ Ливан даалгаа.

Тель-Авивай хорото шэнэ аашань «Араб арадуудта эсэргүүгээр Израилиин таһалгаряагүй хэжэ байдаг ээрхэг түримхэй ябуулгануудай нэгэн болоно» гэжэ Ливанай премьер-министр С. Салам мэдүүлбэ.

Дахинаа бомбодобо

ПАРИЖ. (ТАСС). Американ истребительнүүд-бомбард и ровщигууд ДРВ-гэй агаарай дайдаруу дахинаа добтолон орожо, демилитаризованно зоноһоо баруун-хойгуур 70 километртэ ДРВ-е буудаа гэжэ АФП агентство Сайгонһоо мэдээсэбэ.

ГАНАДА СЭРЭГЭЙ УРБАЛТА БОЛОБО

ЛАГОС. (ТАСС). Аккрын радио...гой мэдээсэһэнэй ёһоор, үнгэрэг...шэ һүни Ганада сэрэгэй урбалта ...болоһон байна. Тэрэ үеэр Лон...дондо байһан Ганын премьер-ми...нистр Кофи Бусие тушаалһаа ...зайсуулагдаа. Армиин командо...ваниин түлөөлэгшэ, подполков...ник Майк Ачампон Ганын радио...гоор үгэ хэлэхэдээ, орон доторхи ...засаг граждан ударидагшадһаа, ...армиин дээдэ зэргэтэ офицернүүдһээ бүридэһэн «национальна абаралгын бүлэгэй» мэдэлдэ дамжуулагдаха гэбэ. Тэрэнэй хэлэһэнэй ёһоор, профсоюзууд, фермернүүд, бусад ниитын эмхинүүдэй түлөөлэгшэд хүтэлбэрилхы шэнэ зургаанда мүн лэ түлөөлэгдэхэ болоно. Тэрэ зургаанай дэргэдэ граждан советнигүүдэй тусхай коллеги байгуулагдаха юм ха.

НЬЮ-ЙОРКЫН ХЭЛХЕЭ ХОЛБООШОДОЙ ЕХЭ ЗАБАСТОВКО

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). «Нью-Йорк телефон компани» гэжэ хотын телефонно компаниин буһалгаалан бодоһон хүдэлмэришэдэй жагсаалда хабаадагшадые Нью-Йоркын полици хэрзэгы шэрүүнээр мүрдэһэн байна.

Гурба мянга табан зуу гаран жагсаалшад Нью-Йорк штадай губернатор Н. Рокфеллерэй хүдэлмэрилдэг байшангай дэргэдэ ерэжэ, ажаллаха арга боломжо һайжаруулха эрилтэ табиһан хүдэлмэришэдэй эрилтэ хангахаяа компаниин ээдэй арсаһые буруушааба.

Засагаархид шиидамтай полициинхидые эльгээһэн, жагсаал намнахын тула нолициин тусхай подразделенинүүдые дуудаһан байна. «Гурим сахигшадтай» хүдэлмэришэдэй тулалдаһанһаа уламжалан (энэнь 2 час үлүүтэй соо үргэлжэлөө), жагсаалда хабаадаһан зургаан хүн горитойгоор шархатаа, юһэн хүн баригдажа хаагдаа.

Нью-Йоркын 35 мянган хэлхеэ холбоошодой забастовко үнгэрэгшэ жэлэй июль соо хэлхеэ холбоошодой профсоюзай хүтэлбэрилэгшэдэй дурадхаһан коллективнэ шэнэ договорой проектые «Нью-Йорк телефон компани» гэдэгэй хүтэлбэрилэгшэдэй буруушааһанай һүүлээр эхилһэн юм.

Анджела Дэвисэй мэдүүлгэ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Намайе гар даалгаар саг зуура сүлөөлхэеэ Калифорниин сүүдэй засагаархидай арсаһан ябадал юридическэ бэшэ, харин политическэ ябуулга болоно гэжэ эрэлхэг зоригто американ коммунистка Анджела Дэвис Сан-Францискадахи окружной федеральна сүүдэй заседани дээрэ үгэ хэлэхэдээ тусхайлан тэмдэглэбэ. Сүүдэй энэ хараа бодол США-гай конституци дотор ёһын тэдысэ бэшэгдэһэн гол эрилтэнүүдтэ зүришэнэ гэжэ тэрэ мэдүүлбэ.

Анджела Дэвис Пало-Альтаһаа (Калифорниин штат, бэеынгээ элүүрэй ехээр муудаһан дээрэһээ эндэхи госпитальдо оруулагдаһан юм) сүүдтэ асарагдаад, тэрэниие гар даалгаар сүлөөлхэ тусхай асуудалай зүбшэн хэлсэгдэхэ үедэ «хамгаалхы түлөөлэгшын» шанартайгаар үгэ хэлэһэн байна. Заседаниие хүтэлбэрилһэн судья өөрынгөө шиидхэбэриие сүүдэй удаадахи заседани дээрэ соносхохоб гэбэ.

АМГАЛАН АРГААР ШИИДХЭЛГЫН АША ТУҺАДА

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Индостанай хахад арал дээрэхи байдалые тогтууритайгаар, удаан саг соо гуримшуулха ябадал түйлахын тула Индиин правительство өөрһөөнь дулдыдаха хэмжээнүүдые абажа байна гэжэ Индиин саг үргэлжын түлөөлэгшэ С. Сен гэгшын правительствынгаа даалгабаряар ООН-ой генеральна секретарьта эльгээһэн бэшэг дотор хэлэгдэнэ.

Бэелүүлэгдэмээр болоо гэжэ элирхэйлэгдэмсээрнь, Индиин зэбсэгтэ хүсэнүүдые Бангла дешэй газар дээрэһээ гаргаха тухай асуудал Индиин ба Бангла дешэй правительстванууд хаража үзэхэ байха гэжэ бэшэг дотор мэдээсэгдэнэ. Баруун тээ байлдаанай болоһон газарһаа, тэрэ тоодо Джамму ба Кашмирһаа, бүхы зэбсэгтэ хүсэнүүдые таарамжатайгаар гэдэргэнь татахын тула Пакистанай правительстватай хоёр талын хэлсээ хэжэ эхилхээр Индиин бэлэн байһые правительство элирхэйлбэ.

Бангла дештэхи байдалай түргоор заһаржа байһые, хашагдан зугадагшадай Индиһээ олооро бусажа эхилһые бэшэг дотор ханангяар тэмдэглэгдэнэ.

КНР-тэхи ядерна туршалгануудые буруушаана

СОФИ. (ТАСС). Атмосферэдэ Хитадай хэһэн ядерна шэнэ туршалгые Болгариин хэблэл эрид шууд буруушаана.

Атмосферэ соо, замбуулинай дайдада, уһан доро ядерна зэбсэг туршахые хориһон договор манай уушхан ба яһан соо хорото стронциин шэнгэлгые зайсуулһан, тэрэниие эсэстэнь хүрэтэр бэелүүлхэ ёһотой байгаабди, теэд энээниие «пекинэйхид хэрэггүй саарһанай таһархай мэтээр тоолоно»,—гэжэ «Вечерний новины» газетэ бэшэнэ.

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Атмосферэдэ КНР-эй ядерна тэһэрэлгэ хэһые буруушаан шаналжа байһанаа ООН-ой генеральна секретарь Курт Вальдхайм элирхэйлэн мэдүүлбэ. Атмосферэ соо, уһан доро ба замбуулинда ядерна туршалгануудые хэхэеэ дары болихыень ядерна зэбсэгтэй бүхы гүрэнүүдые уряалһан ООН-ой Генеральна Ассамблейн зохихо шиидхэбэринүүд тухай Вальдхайм һануулба.

Патриодуудай шэнэ илалта

ХАНОЙ. (ТАСС). Лаосой патриодууд добтолгоёо амжалтатайгаар үргэлжэлүүлэн, Лонгченгдохи дайсанай шухала баазые эзэлээ гэжэ Каосан Патет Лао агентство мэдээсэнэ. Дайсан олон хүнүүдээ, техникээ алдаа.

Инди Пакистан хоёрой хёмороон соогуур США-гай политикые элирүүлэн харуулһан документнүүдые «Вашингтон пост» газетэдэ американ журналист Дж. Андерсонай хэблэһэн тухай дэлхэйн хэблэлдэ бэшэгдээ һэп. Тус статьянууд тэрэнэй гарта ороһон нюуса документнүүдэй удха баримталан бэшэгдэһэн байгаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Дж. Андерсон нюуса документнүүдые харуулжа байна.

ТАСС-ай фотохронико.

КОНСТАНТИН СИМОНОВТЭЙ ХӨӨРЭЛДЭХЭДЭ...

СОВЕТ МЭДЭЭЖЭ уран зохёолшо Константин Симоновтэй нэгэтэшье уулзажа хөөрэлдэхэ гээшэнь гайтайл байба. Юуб гэхэдэ, энэ хүмнай газетэнүүдэй корреспондентээр урдань удаан хүдэлhэншье hаа, мүнөөшье болотор өөрыгөө журналистби гэжэ тоолоожо ябадагшье hаа, үнэн дээрээ газетын хүдэлмэрилэгшэдтэ өөр тухайгаа хөөрэжэ үгэхэ дурагүй байба бшуу.

...Телефоноор хонходоноб. Үгы даа. Симонов аяншалгада гарашанхай: Дунда Ази, Сибирь, Алас-Дурна зүг. Москвадаа ерээ гэhэн абяан дуулдаба. Теэд сүлөөгүй. Асарhан материалнуудаа «эдеэн» болгожо байна хаш. Дахин хонходоноб. Германиин Демократическа Республикада Симонов ошсонхой. Һүүлдэнь—Новосибирскдэ. Тиигээд Армениин уран зохёолшодой VI съездэ ошобо.

Симоновтэй нэгэл дахин уулзаhан хүм. Венгр уран зохёолшо Матэ Залка (Испанида баатарай үхэлөөр унаhан) тухай хөөрэлдөө hэмди: «Уран зохёолшо гээшэмнай бүхы hонирхоhон асуудалнуудта номуудаараа, зохёолнуудаараа харюусадаг юм» гэжэ Симонов тиихэдэ хэлээ hэн.

Тэдэ үгэнүүдыень тон hайн хадуужа абааб...

— «Булад яажа хатуужааб» гэhэн гайхалта номой автор Николай Островскиин наhа барахада, Та «Илагша» гэhэн поэмэ бэшээ hэнта. 1939 ондо Монголдо, Халхын гол дээрэ болоhон үйлэ ушарнууд тухай Та эгээл түрүүн бэшээ hэнта. Сталинградые хамгаалагшад тухай эгээл түрүүшын уран зохёол бэшэжэ, фашизмтай болоhон тэмсэл тухай темые эгээл түрүүн театрта табяат. Та романист, драматург, поэт, публицист гээшэт! Ямар темэ, ямар жанрые өөрынгөө зохёолнууд соо гол шухалань гэжэ hанаhабта?

— Битнай, сэхыень хэлэхэдэ, сэрэгэй уран зохёолшо гээшэб: 1939 оной нажарhаа хойшо бомбо, hомоной эшхэрээн доро бэшэжэл эхилhэн юумэмни бултадаа дайн тухай байха. Дайн тухай бэшэхэ гээшэ тиимэ амар бэшэ. Теэд ямараар бэшэхэб гэhэн асуудал бидэниие зобоодог ааб даа. Дайн тухай бэшэхэгүй гээшэмнай хүн түрэлтэнэй баатаршалгые мартаhантай адли бшуу.

— Бүхы Советскэ Союз соогуур ябаат. Олон хүнүүдтэй, хүдэлмэришэд, залуушуул, хүдөөгэй ажалшадтай уулзаат. Симонов-журналист Симонов-уран зохёолшо хоёрой аяншалгануудай хоорондо холбоон бии гү?

— Зүб даа. Манай арадай баатараар тэмсэжэ, фашистнуудые бута сохёогүй hаа, Ангарск, Братск, Дивногорск, Мирный хотонууд үгы байхаhааб даа. Вогонёор хэлэхэдэ, манай агуу Эхэ орон үгы байха hэн. Юунэй түлөө бидэ дайнай жэлнүүдтэ тэмсээ hэмбибди. Тэрэмнай мүнөө эли болоно.

— Аха, дунда үетэн «Намайе хүлеэгээрээ» гэhэн шүлэгыетнай мүнөөшье болотор мартадаггүй. Хэдэн миллион сэрэгшэд энэ шүлэгые буулгажа абаа hэн. Энэ шүлэгтнай оло мянган хүн зоной эгээл дуратай дуун болоо. Иигэжэ «поэт» болон «Симонов» гэhэн ойлгосонууд hалгаашагүй нэгэн болоо бшуу. Һүүлдэнь поэт Симоновнай гэнтэ прозаик гэгдэбэ ха юм. Хайшан гээд иимэ юумэ болооб?

— Прозодо би үнинэй дуратай hэм. Прозын лэ хүсөөр, ашаар өөрынгөө hанаhан ехэ түсэб дүүргэжэ шадахаб гэжэ ойлгодог бэлэйб. Теэд тэрэ досоогоо нюужа ябадаг юумээ hүүлэй 10 жэлэй туршада гаргааб. Романуудые бэшэжэ эхилээб.

— Дайнай үедэ бэшэhэн зохёолнуудаа хэр сэгнэнэт?

— Хэдэхэн зохёолнуудтаа илангаяа дуратайб. «Намайе хүлеэгээрэй», «Смоленщинын харгынуудые, Алёша, hанана гүш?», «Ород хүнүүд» гэhэн пьесэ, «Үдэрнүүд ба hүнинүүд» гэhэн туужые ехэл хүндэлдэгби. Юундэб гэхэдэ, байлдаануудай хоорондол бэшэгдэhэн эдэ зохёолнууд намда юунhээшье үнэтэй.

— Танай олон шүлэгүүдые уншаhан хүнүүд Таниие Испанида ябаhан гээд юундэшьеб hанадаг. Теэд тэрэ шэрүүн жэлнүүдтэ тэндэ Танай ошоhон тухай нэгэшье баримтатай ушараагүйб. Энээн тушаа юун гэжэ хэлэлтэйб?

— Испанида болоhон граждан дайнай жэлнүүдтэ тийшэ ошоhойб гэжэ ехэл хүсэдэг бэлэйб. Тиимэhээ олохон шүлэг, поэмэнүүд соом тиимэ хүсэл мэдэрэл ороо ёhотой. Үнэн дээрээ би Испани ошоогүй хүм. Зүгөөр, зүрхэ сэдьхэлээрээ тэндэ байгаа hэм.

— 1939 ондо Монгол ороной Халхын голдо ошожо, Улаан Армиин Монголой Арадай армитай суг ябажа, япон самурайнуудта хатуу шанга сохилто үгэhыень хараhан байнат. Харин hүүлдэнь, бүри hая Монгол ороноор ябаат. Энээн тухайгаа хөөрыт.

— Би эдир залуу ябахаhаа хойшо энэ Орондо дуратай hэм. Тэндэ агаарынь тон сэбэр тунгалаг, үзэсхэлэн гоёор үүрынь сайдаг, наранинь ородог. Газар дайдань уужам. Хүнүүдынь олон үгэгүй, эрэлхэг, батанууд. Ажабайдал гэшэ монгол нүхэдтэй бидэниие өөрөө ханилуулаа. Бидэнэй зорилго нэгэн: эб найрамдал, тэмсэл, ерээдүйн hайхан байдал.

— Баатарлиг Вьетнамда Танай номуудые ехэ олоор уншадаг байна...

— Вьетнам хэлэн дээрэ минии номуудай оршуулагдаhан ушар хадаа намайе ехэ баясуулна. Вьетнам арадай илаха байhанда би үнэн зүрхэнhөө этигэнэб. Аймшагтай хатуу шалгалта дабан гаража, илалта мандуулhан арадай хүбүүн hэн хойноо иимэ батаар найданаб.

— 1949 ондо Хитадта сэрэгэй корреспондентээр ябаhан байнат. Совет арадта хитад арадай хаки халуунаар хандадаг байhые хараа, үзөө бэлэйт. Мүнөө Хитадай хүтэлбэрилэгшэдэй СССР-тэ эсэргүүсэжэ байhан ябуулгануудые ямараар сэгнэхэбта?

— Ехэл муухай ааша гэхэ даа. Хитад арадта совет арадай үзүүлhэн туhаламжа тухай мүнөө hананаб. 1949 ондо «Правдын» корреспондентээр тэндэ ябахадаа, хитад арад зоной совет арадта ямар энэрхы дулаанаар хандадаг байhые hа hананаб. Мүнөө болоод байхада, Хитадай хүтэлбэрилэгшэдэй иигэжэ аашалхада, би ехэ зэбүүрхэнэб.

— Уран зохёолшын ажалда гол шухалань юун бэ? Таниие юун зол жаргалтай гоноб?

— Арад зондоо хэрэгтэй юумэ хэнэб, залуу үетэниие мүүжүүлгэдэ өөрынгөө хубитай оруулнаб гэжэ hанахадаа, дэрхэдээ, тон лэ зол жаргалтай хүмби гэжэ би hанадагби.

***

Энээгээр манай хөөрэлдөөн дүүрээ hэн. Константин Симоновэй бэшэhэн номууд энэ хөөрэлдөөнэй тулга болохо баримтануудые намда үгөө hэн. Сагтаяа адли алхалhан уран зохёолшын номууд хэзээдэшье үхэлгүй!

Гавриил ПЕТРОСЯН энэ хөөрэлдөө бэшэжэ абаба. (АПН).

ЭНЭ ХУУДАҺАНДАМНАЙ УНШАГТЫ:

- *Мэдээжэ совет уран зохёолшотой хөөрэлдөөн.*
- Уран шүлэгэй долгин.
- Арадай аман үгын абдарhаа.

Чингис ГУРУЕВ

ГОЛ ХУҺАН ХОЁР

1

Эртын сагаан домогтой
Эхэ нютагайм гол
Хэтын үедэ мүндэлөөшье hаа,
Хэзээш ходо залуул.
Хадын үндэр хаяаhаа
Харьялхадажа эхилээд,
Шуран хөөрхэн унагандал
Шурьяхадажа миралзаад,
Үргэн таладаа гарахадаа,
Үнэр жаргалаа оложо,
Аршаан hайхан уhаараа
Амитан олониие ундалуулжа,
Холые зорин оодорhон
Хонгёо долгиёо үдэшэжэ,
Аалихан өөртөө уйдаhаар
Аажамхан шолшогонон урдана.

2

Эрье дээрэнь ажамидараа —
Эжэл мэтэ ханилhан —
Энхэргэн арюун hүлдэтэй
Эльгэн сагаан хуhан
Уяхан парин бэеэрээ
Илдам дүрэ hануулжа,
Урихан налгай зангаараа
Инаг дура татажа,
Дуулим сүлөө hэбшээн дор
Дуута хүгжэм бэлэглэжэ,
Газар түрэл дайдадаа
Гайхашагүй шэмэг боложо,
Хүхюун золтой наhандаа
Хүгжэн hалбаран ургана.

3

Мүнхэ байгаалиин жама соо
Энхэ түгэс ажабайдалтай
Эдэ хоёрые харахада
Этигэл, найдал хүндэтэй.

ХУДАГ

Урданай хүнэй бууса дээр
Уранай гараар бүтэhэн,
Мүнөө сагай шарайда
Мүнхын hүлдэ гүүлэhэн
Эгээлэй байдалдаа хүндэтэй
Энхын hайхан худаг лэ.
Ерэхэ үеын хүгжэлтэдэ
Юрөөл мэтэ hанагдажа,
Улад зоной амидаралда
Ууха ундан болоhон
Сээл харахан уhатай
Сэбэр шанарай худаг лэ.
Зураг шэнги арюухан
Зуhалан талын дундахана
Шэнэhэн модоной урманда
Шэнэхэн зандаа үлэhэн
Үни холын түүхэтэй
Минии мэдэхын худаг лэ.

ХҮЛЕЭНЭБ ШАМАЯА

Һаглагар хуhан шууягүй,
Ехээр уйдаhан янзатай.
Һара гараад миhэлзэнэ,
Ерэhэндэм эндэ баяртай.
Шамайгаа удаан хүлеэнэб, —
Үүрэй толон сайраба.
Шаналал дүүрэн байбашье,
Ерэхэл гээд хүлеэгээб.
Сэсэгтэ талам гуниглаад,
Зүhөө буураhан шэнги даа.
Сэдьхэл арюун мэдэрэлни
Зүүдэндээл инаг байнал даа.
Заяанай дорюун хүбүүн hэм,—
Намайе дуран ээлэбэ.
Зариман гайхан байбашье,
Наадалжа, юрэ, зобооно.
Һанаанайм тэгшэ—хуhан руу,
Эрьедэ ерэдэг заншалтайб.
Һара гараад миhэлзэдэг:
Ерэхэдэм ходо баяртай.
Иаhандаа шамай шэлээлби, —
Уряал үгэ мэдэнэш.
Найдалыем дээрэ үргэжэ,
Ерэхэш гээд хүлеэнэб.

Ц. ДОНДОГОЙ

ГОЁМСОГ ХҮБҮҮД

(Басни тухай басни)

Сэбэр hайхан болохом гэжэ
Сэлмэг шарайгаа будаха бүреэ
Сэбэр гоёhоо холодоноб гэжэ
Сэдьхэлдээ хадуугыт, басагад, бэреэд!

(Г. ЧИМИТОВЭЙ «Гоёмсог басагад» гэжэ басниhаа).

Эрэдэл адли эрэхэн
Эсэгын хүбүүн байгаа лэ,
Залуу hайхан наhамнай
Залин шэнги түргэн лэ.
Хүнэй hахалаа хюhахые
Хүбүүн ходо харадаг hэн.
Сэбэр болоно ха гэжэ
Сэдьхэлдээ атаархан hанадаг hэн.
Шиилагар улаан нюуртаа
«Шипр» ходо түрхихыень,
Хүзүүндээ галстук зүүхыень
Хүбүүн харадаг байгаа лэ.
Горитойхон болоjo ургахадаа,
Гоёжо эхилбэ хүбүүн.
Һахалаа хюhана, духин түрхинэ,
Һархагаhан галстук зүүнэ.
Харааб тэрээниие hаяхан.
Хара буугааб досоогоо.
Анханайнь эрэ түхэл
Алдууршанхай ябаа hэн...
Һахалаа хюhахадаа, эрэшүүл
Һамгадтал адли болошонот.
Галстук хүзүүндээ зүүхэдөө,
Гансата hэбхеэр харагдашанат.
Духа, хүзүү, үhэндөө
Духин түрхижэ бү зобыт —
Шэмэдэн Гунгаа басняараа
Шэрбэжэ болохол таанараа!

***

Басни тухай басни бэшээд,
Басниша Гунгаае hурганагүйб.
Уншагшад өөhэдөө уншаад,
Удхыень таажа мэдэнэ бэзэ!

ҺОНИН НОМ. З. ВЕСНИНАГАЙ фото.

ОНЬҺОН, ХОШОН ЗУГАА ҮГЭНҮҮД

1. Хотоной хобуушан тотогоор хараад, хоб зөөхэ,
Холын айлшан хоолойгоо заhаад, гэртэ орохо.
2. Айлай залхуунь тотогоороо мал адуулха,
Айлай ажалшань аргалаа амбаарлан обоолхо.
3. Харуу айлай эдеэн хаягаараа,
Зотой айлай эдеэн зуухаараа.
4. Айл hахиhан — ажалаа hаатаха,
Малаа hахиhан — амаа тоhодохо.
5. Уhа, түлеэнэй ойронь дээрэ,
Ураг саданай холонь дээрэ.
6. Тэгшэ газарта гэр бари,
Ташалан газарта хотоёо бари.
7. Үдэ, нара харуулжа, сэргэ зоохо,
Үнгэ зүhэ ниилүүлжэ, сараа (үхэрөө) паар...
8. Галта айлда гараа шараха.
Эдеэтэ айлда гэдэhээ садаха.

ШЭБШЭЭД, БОДООД ҮЗЫТ

1. Хониинhоо хуулагдааб,
Хүнжэл дээрэ хэбтээб,
Хүбхэн болотороо гүбюулээб,
Һамгадта hэбюулээб,
Уhаар нэрэгдээб,
Арhан соо орёогдооб,
Аргамжаар шэрэгдээб,
Эмхитэй болотороо эрьелдээб.
2. Дархи азарга далан урга шэрэбэ.
3. Эгэшэ дүү хоёр ээрэм сасуу.
4. Далан шагшага газар малтаба.
5. Араhаашни Алсаахан hалаабшалба.
6. Гэрээр дүүрэн тэбхэ сай.
7. Түглэгэрынь ошоод, түхэреэниинь үлэбэ.
8. Тэнэг hамган тэнтэрн өөдэ hалаабшалба.
9. Ши энээгүүр ошо, би тэрээгүүр ошоhуу, хоюулан Богоhотын голдо уулзуужабди.
10. Харанхыда хабхагладагби, гэрэлтэйдэ гэдэргээ hуудагби.

Б. НАМСАРАЙ

Чимит ЦЫДЕНДАМБАЕВ

АНГУУША НҮХЭДТЭ

Гараха наранай түрүүшын туяада
Галта зуладал бадаран харагдаhан,
Үдэрэй одондол алтаран яларжа,
Үндэр дээрэhээ доошоо бууhан —
Үншэн гансахан нугаhан лэ.
Үүлэнэй зөөдэг аглаг огторгойhоо
Үлгы шэнги уринаар харагдаhан,
Мүнхэдөө нугаhадые дуудан байдаг
Мүнгэн угалзата нуур тээшэ —
Яран ниндэhэн баарhан лэ.
Холын нуурта буудуулан хосорhон
Хонгор hайхан хани нүгөөдэеэ
Эндэhээ олоод бусаха хүсэлтэй
Энээхэн нуурта золгохо найдалтай —
Элин зориhон хөорхыл даа...

Тэнгэридэ hолонгын толорон байхада
Тэрээн соогуур hэтэ ниидэhэн,
Һурша далиингаа үдэ бүхэниие
Һолонгын үнгөөр будуулан гоёоhон
Һоно, боржоной дальбараа лэ!
Аюул усалhаа айдагшье hаа, гэнэн,
Агаар харгыта энээхэн нугаhые
Хонгор үглөөгүүр хорооjo дэмыл,
Хоёр хараагаа холбонгүй үнгэрыш!
Дэлхэйн шэмэг нугаhан лэ!
Гараха наранай түрүүшын туяада
Галта зуладал бадаран харагдаhан,
Үдэрэй одондол алтаран харагдажа
Үндэр дээрэhээ доошоо бууhан —
Үндэр гансахан нугаhан лэ!

Амаралтын үдэр. Хээрэ. П. БУРМАКИНАЙ фотоэтюд.

ХҮН БА ХҮНЭЙ БЭЕ ТУХАЙ ТААБАРИНУУД

Хариhаа бууhан айлшамнай
Хазаха, жажалха шүдэгүй,
Хонги модон хонолготой,
Хоёр сууха ундатай.
(Нарай хүбүүн)

Бутын оройдо
Булаг тэhэрбэ.
(Хүхэнэй hүн)

Домбо долоон нүхэтэй.
(Хүнэй толгой)

Аяга соо алаг булаг.
(Нюдэн).

Далай соо дааган шарбаа.
(Нюдэнэй hорьмоhон).

Шагнаашын газаа
Шаргагшан hойгоотой.
(Шэхэнэй hиихэ).

Шэнэhэн хорёо,
Шэнэhэн хорёо соонь
Хуhан хорёо,
Хуhан хорёо соонь
Хулагша гүүн жороолоо,
Хула дааган инсагаалаа.
(Урал, шүдэн, хэлэн ба хүүгэн хэлэн).

Шүрэмхөөнтэндэ шүдхэр шэбээлээд,
Шэнэhэн жадаар хадхажа гаргаба.
(Шүдэ шэгшэлхэ).

Түхэреэхэн нуурhаа
Түмэн жараахай губшажа,
Улаадайгаар удхуулаад,
Сагаадайгаар сабшуулаад,
Худаг руу хаяжархиба.
(Табаг coohoo халбагаар эдеэлхэ).

Үглөөгүүр дүрбэн хүлтэй,
Үдэртөө хоёр хүлтэй,
Үдэшэлэн гурбан хүлтэй.
(Наhанай гурбан үе).

Б.-М. ДЫШИНОВ.

Болоhон ушар

«ШҮДХЭРЫЕ» СОХИБО

Нэгэ тосхондо айхабтар hүзэгшэ, hэжэгүүшэ Норбо гэжэ үбгэжөөл hууhан гэхэ. Энэ үбгэн тэдхэмжэдэ гараашье hаа, хүбүүнэйнгээ хони хурьганда ябажа хамhалсадаг, харуулыень хаража үгэдэг бэлэй.

Нэгэтэ хүбүүн бэри хоёрынь ээлжээтэ амаралтаяа абажа, курортдо ошоhон байгаа.

Хонидоо харанхы hүни болотор адуулжа ерээд, сайгаа шанажа, яаралгүйхэн уужа hууба ха. Тиигэжэ hуутарнь, гэрэйнь орой соо «тус» гэхэ абяан дуулдаад, ямаршьеб даа хүндэ хүлтэй амитанай гүйhэндэл болобо ха. Үбгэн гайхажа, жэхыhэн сошормог нюдөөр бэлтысэ хараад, шагнаархажа оробо.

— Ай, зайлуул! Энэ гэршни анхандаа Ошор баянай гэр байгаа hэмнай. Уушханай ханяадатай болоод, үхэхөө байхадаа «би яашье үхэхэгүйб, үхөөшье hаа, энэ гэртээ ерэхээрээл ерэхэб. Үхэхэгүйб!» гэжэ хашхараа юм гэжэ юугээ хэлсэгшэ hэм бэ. Һүүлдэнь Ошорые шүдхэр болоо, эндэ тэндэ харабабди, гэрэйнгээ газаа хатарша хээрээрээ ерээд байгаа hэн гэжэ юугээ хөөрэлдэгшэ бэлэй. Хөөрхышни, үнэхөөрөө шүдхэр болошоhон байгаа гээшэ гү? Бурхан арьяа бала!» — гэжэ үбгэн гүбэрөөд, сүлөө забhаргүй зальбаран наманшалжа, хүдэлхэеэшье болишоод hууба ха.

Гэр дээрэхи «шүдхэрынь» үшөөл гүйhөөр, хирэ хирэ болоод лэ юушьеб даа абяатайгаар сохёод-сохёод абаха юм.

Норбо үбгэн дала мүрөө агсаа хабшажа, хоёр нюдөө шэб анижархёод, бурхан тэнгэридэ мүргэжэ, арайшье гэжэ үүр сайлгаба.

Үүрэй солбоной гаража, hайхан үдэр болоод байхада үбгэн үүдэеэ аалихан нээжэ шагааhаар, маряаhаар газаашаа гараба хаш. Газаа гараад, гэрэйнгээ орой харахаяа зүрхэлбэгүй.

Норбо үбгэн хонидоо ошожо хараба. Тэдэнь яагаашьегүй, бэеэ hэжэрэн, hуняажа байбад. «Хөөрхышни, минии ойро хүрэнгүй, гэрэйнгээ орой соо ябаад, гүйгөөд ошобо гээшэ бэзэ даа. Энэ бэеэрээ бригадирта ошожо, намда ондоо тээ байра үгэхыень гуйха юм байна. Теэд юун гэжэ, ямар шалтагаан дурдажа, байраяа hэлгэхэм гэжэ хэлэхэ гээшэбиб?

Шүдхэртэй гэр гээ hаам ял... үнэншэхэгүй, наада барихал... Дасан задалалсаhан, бурхан hү... гүй хүн гүбэ гэжэ бодол... болон байтарнь, арадань нэгэ ... ханяажархиба. Норбо үбгэн ... шоhон, айhандаа шүүд уна... алдаба. Хүшэлдэжэ бариса... шаhан бэеэ эрьюулжэ гэдэргээ ... рахадань, уhан архинша, ү... ута бэетэй Сэбэг гохижо бай...

— Сайн байноо, үбгөө! ... унтабаб даа. Галаа түлигты! ... ха шанажа эдиеы! Хотомни ... дуулхаяа байна. Бишни хэдэн ... ног архидажа, энэ гэхэ ю... эдеэгүй ха юмбиб. Мүнөө h... энэ гэрэйтнай орой соо агну... хэжэ ехээр эсээд, бууха ша... гүй болоjo унташоо гүби даа... гэжэ тэрэ хэлээд, мэшээг соо... адхажархихадань, хори-гу... гулабхаанууд унашоо хаш.

— Элэнээ абаад hэегүй тон... Муухай хара шүдхэр!—гэжэ ... гэн хашхараад, Сэбэгые ута ... шуураараа орой руунь ябу... жархёо hэн гэлсэдэг.

Д. ДАМБИЕВ.

Балдан ГОМБОЕВ

ШОГ РАССКАЗ

ЗАЛХУУ ДАМБЫН УШАРАЛТА ЯБАДАЛ

УДЫН голые уруудан ошоhон ута сагаан харгыгаар ухаа тооhо үрхиргэн, нэгэ сайбар боро үнгэтэй, эндэ тэндээ хонхо ёнхо болошоhон «Москвич» түхэлэй машина ялхи ламада урагша хойшоо хаягдан, ямаршьеб нэгэ хахархай түмэр боошхын хада руу мухарижа ябаhандал, шэхэндэ хижар абяа гаргаhаар, баруулжаа гүйнэ.

Үргэн дороо бойноготой, шалхагар улаан шарайтай, hаяшаг унтаад бодоhон түхэлтэй хүн энэ машина жолоодоно, нэгэ хэды болоод лэ ехэ ехээр эбhэлнэ. Тэрэмнэй хэн гээшэб гэхэдэ, Залхуу Дамба гэжэ суурхаhан, Анаа-Үртөөгэй анханай хуушан жолоошон болобо даа. Үе наhан соогоо машина гээшые тоhодохо, заhаха ёhотой юм гэжэ хүсэд мэдэхэгүй хүйхэр байшоо. Дамбын жолоодожо ябаhан машина хэзээ наhандаа эбдэрхэй гү, али нэгэл юумэ дутуутай байдаг. Мүнөө Дамба Улаан-Үдэ түргэн хүрэхэеэ юундэ яарана гэбта? «Москвич» машинань гэрэлгүй hэмнай.

Уданшьегүй хайр шулуутай харгы барагдажа, елэн хара асфальт эхилбэ. Дамбын машинын хангирха янгирхань бараг болоjo, жолоошоной эбhэлхэньшье бүри түргэдэбэ.

Урдаhаань хоёр машина гаража ерэбэ. Түрүүшын машинатай hэлгэлдэн гараха үедөө, Дамбын эбhэлдэhэн бузар ехээр хүрөөд, амаа ехэ гэгшээр ангайгаад эбhэлжэрхибэ. Эгээл энэ үедэ мотоор багтань юуншьеб хар-хүр гээд, урдань тооhон үрхиршэхэдэл гэбэ. Залхуу Дамба энэ эбhэлээн соогоо машинатай мүргэлдэшэбэб гэжэ hанаhаноаа, ухаа мэдээ алдажа, хоёр нюдэеэ шэб анижархиба: теэд муухан «Москвичнь» урагшаа холжорhоор лэ байба.

Жолоошоной нюдэеэ онгбилгожо харахада, мотоор дээрэхи каподынь хобхо буужа, хайшаашьеб хиидэшоод, муу боро машинань ямар нэгэн шүдэгүй шабгансын Дамбын урдаhаа эбhэлжэ байhандал харагдаба. Иимэ юумэ харажархиhан Залхуу Дамба ехэ нэгдүүгээр тормозоо гэшхэжэрхибэ. Теэд машинын дүрбэн мөөрэйнь оройл ганса урдахинь тормоздо ородог hэмнай. Машинашье зогсохо юм бэшэ. Залхуу Дамба ород, буряадаар уйгарлажа ерээд, тормозоо аhан шадалааргаа гэшхэжэрхибэ. Тиихэдэнь машинань зогсохын орондо бүри түргэдэhэн шэнги болоод, тормозой шэнгэн бодосой эхүүн үнэр хамар руунь сорьёшобо. «Эй халаг даа»... Дамбымнай машинын hүүлшын ганса тормозой сорго тэhэршэбэ ха юм.

Эгээл энэ үедэ Дамбын урдаhаа нэгэ машина ерэжэ ябаба. Үнинэй жолоошон Галданжамса арбаад жэлдэ энэ харгыгаар ябажа үзэhэншье hаа, иимэ ушар хараагүй аад, гайхаhандаа, машинаяа байлгаад, хүлеэжэ байтарнь, Залхуу Дамба каподгүй амхагар, тормозгүй hула машинаар хажуугаарнь гүйлгэжэ гараха зуураа:

— Нүхэр-аа, нүхэр! Байлгаха, зогсоохо аргатай haaнь, намайе зогсоогыш! — гэжэ хашхараад, харгын хажуудахи ханаабай уhа руу сагаа алхиса гүйлгэжэ орошобо.

Залхуу Дамба духынгаа хүйтэн хүлhэ аршажа, машина сооhоо гараха гэхэдэнь, хэрэггүй сагта нээгдээд hаладаггүй үүдэниинь гэнтэ мүнөө болоходо яашье тайлдахаяа болишоод, нюдөөшье аняад, шүдөөшье зуугаад угзархадань, шортоол байба.

Галданжамса хажуудань хүрэжэ ерээд:

— Аа-аа!.. Энэ ши Дамба хүйхэр гүш? Би үнөөхи Москвагай циркын артистнууд гүйлгэлдэжэ ябана гээшэ гү гэжэ hанаалби,—гээд шогтойхоноор энеэбхилбэ.

— Ши хүниие бү баhа! Тээрмын хоёр шулуунай хоорондуур хүнэй хабшуулдаад, амиды гаража ядажа байхада, юу хараад арhайжа байгаа хүмши, үтэр нээгыш энэ муухай үүдэеэ!— гэhэн бирагүй hөөлдэнги хоолой машина сооhоо шааяба.

Теэд яахаб! Галданжамса газаа тээhээнь угзар угзарhаар, Залхуу Дамба досоо тээhээнь үдьхэлhөөр байба. Гэнтэ муу машинынь үүдэн нээгдэжэ, Дамба жолоошон шампанскын шэлэй таглаадаhан мэтээр hүрэжэ гарашаба.

Галданжамса дарууханаар хэлэнэ:

— Дамба, хэзээнэй иимэ циркын номернуудые харуулдаг болооб ши? Урдаhаамни бузархан гоё «Лимузин» гүйжэ ябана гэhэмни, гэнтэ каподиинь тайлдаад, агаарта дэгдэшэбэл даа. Тэрэш хэды еды эрьелдэhэнэйнгээ hүүлээр урдаhаань ябаhан машинын бүхөөг соо унашоо. Энэ муу «Москвичай» жолоошон болоjo зобожо ябанхаар, циркдэ орожо хүдэлөө hаашни дээрэ hэн ха.

Залхуу Дамба гансата hалд гэжэ, ороohотой тулам мэтээр олпогод гээд, муу машинынгаа ууса түшөөд, газарта hиушаба.

Тэрэнэй нюдэеэ нээжэ харахадань, эгээл хамарайнь урда ГАИ-гай инспекторэй эреэн модон hанжажа байба. Шэлүүн үгэнүүд дуулдаба:

— Нүхэр жолоошон, үнэмшэлгэеэ намда харуулагты!

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаhанда: КПСС-эй обкомдо, БурАССР-эй Министрнүүдэй Совет болон облпрофсоведтэ. «Социалис мүрысөөнэй алхам» — информацинууд.

Хоёрдохи хуудаhанда: «Ажаhуудаг газартаа» — Д. Башеевэй статья. «Үйлэдбэриин культура—коллективэй хэрэг» — Н. Деркачай корреспонденци. Мүрысэдэг хүршэнэртэмнай. «Түрүү дүй дүршэл—залуушуулда» — Д. Любовниковой корреспонденци.

Гурбадахи хуудаhанда: «Ехэ аха тухайгаа үгэ» — Д. Сурантаевай статья. Б. Санжинай 60 наhанай ойдо зорюулагдаhан Ц. Бадмаевай корреспонденци. Хилын саанаhаа.

Дүрбэдэхи хуудаhанда: Субботын хуудаhан.

САГАЙ УЛАРИЛ

Мүнөөдэр Байгал шадар, Баргажанай аймагта үүлэтэйшэг байха, зарим газарта бага зэргэ саhан орохо, бордоhолхо. Бэшэ аймагуудта саhан орохогүй, бага зэргэ үүлэтэйшэг байха. Баруун тээhээ hулаханаар hалхилха. Байгал шадар 7—12 градус, Улаан-Үдэдэ hүниндөө 30—32, үдэртөө 20—22 градус хүйтэн болохо.

Январиин 16—17-ной үдэрнүүдтэ республика доторнай ехэшэг үүлэтэй байха. Зарим газарта саhан орохо. Зүүн тээhээ секундын 5—10 метр хүсэтэйгөөр hалхилха. Температура hүниндөө 23—28, үдэртөө 15—20 градус, Байгал шадар hүниндөө 13—18, үдэртөө 8—13 градус хүйтэн болохоор хүлеэгдэнэ.

Редактор Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.

Манай адрес, телефону...

г. УЛАН-УДЭ, ул. Лен... 35. Телефоны: редактора — 54-54, приёмная — 54-93, зам. редактора — 63-08, зам. редактора — 62-62, ответ. секретаря — 50-52, зам. ответ. секретаря — 36-76, отделы: партийной жизни — 60-91, сельского хозяйства — 64-36, 63-86, пропаганды и агитации — 56-23, промышленности и строительства — 61-35, советского строительства и быта — 69-58, культуры и школ — 60-21, писем и рабселькоров — 67-81, информации — 34-05, общественная приёмная — 56-62, машинное бюро 57-63, фотолаборатория — 33-61.

Н-03331. Заказ № 116...